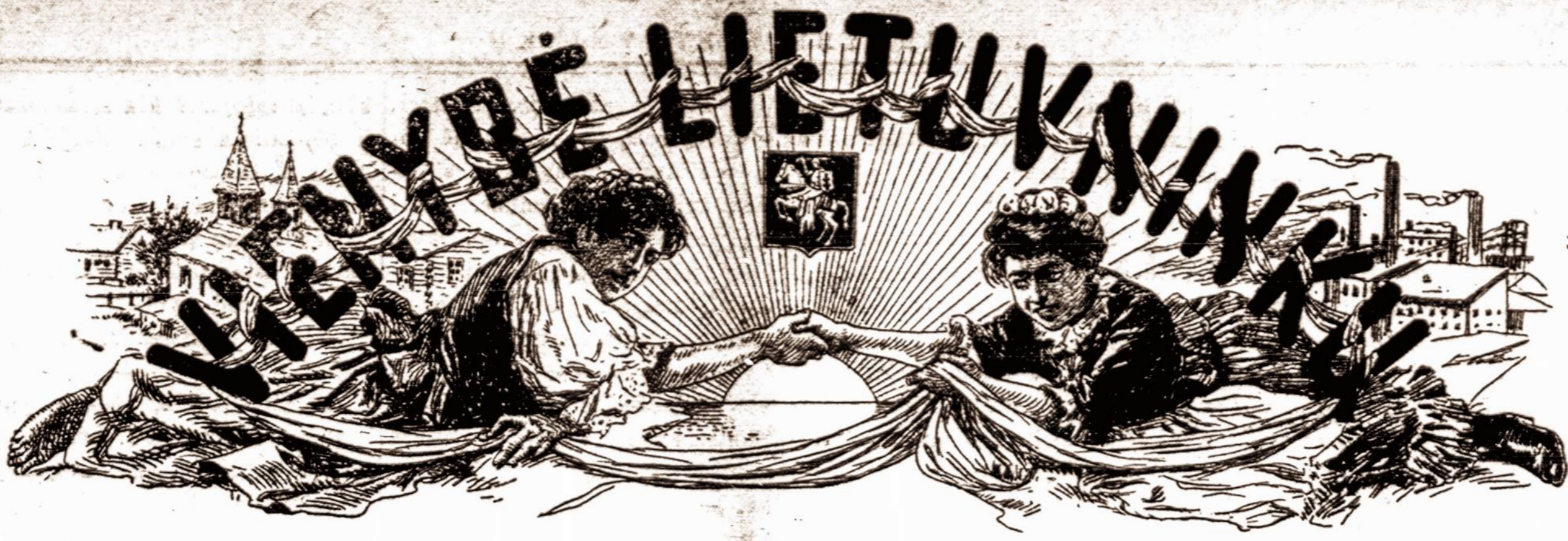

OCT 13 1911
The New York Pub. Co.
476 Fifth Ave.

„Vienybe Lietuvinku“
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, NEW YORK
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje..... \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skalitosi nuo
laiko užrašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apgarsinimų kainų klausite
laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvinku“
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, NEW YORK
Yearly subscription rate:
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00
To Canada..... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to
publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 41. **Brooklyn, N. Y. 11 d. Spalio (October) 1911m.** **Metai XXVI.**
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Prie busiančio SLA. seimo.

Nors S. L. A. būsimas dar gana toli ir nors mūsų priedermė būtų apie jį rašyti, tačiau lai mums skaitytojai paveldija keletą minčių išreikšti jau iškalno. Iškalno mės rašome delto, kad ateinantis S.L.A. seimas atsis bus mūsų mieste (Brooklyne), kur ir mūsų laikraštis kasnėdėl pamato ir aplanko visą lietuvišką pasaulį. Ir rašome delto, kad šitas seimas bus sujungtas su reikalais dviejų didžiausių lietuviškų organizacijų (S. L. A. ir T. M. D.), gimusių mūsų pašonėje ir dalinusių su mumis lietuvių budinime tuos pačius vargėlius, ką ir mės anais laikais turėjome. Tos organizacijos, kaip visiemis lietuviams, taip ir mums yra brangios, nes buvo laikai, kad mūsų vienintėlė laikraščio idėja buvo tik palaikyti šitas organizacijas, kad sujungti lietuvius į tarpiausius ryšius šiame išeivijos krašte. Viena iš šių organizacijų šiandien jau turi savo organą, kita dar tuomet tarp reikalauja ir šiandien mūsų pasitaravimo...

Mums labai didelis džiaugsmas, kad šitos dvi organizacijos ateinančiais metais turės savo „tautiškus parlamentus“ lygiai tam pačiam mieste, kurian ir mės keletą metų atgal persikėlėm iš Pensylvanijos kasyklų, kur gimė šitos dvi lietuvių kultūrinės draugijos. Malonu bus mums sutikti su šių organizacijų atstovais naujoje vietoj ir pasidalinti senaisiais atminimais, senomis bėdomis ir pasidžiaugti naujaisiais lietuvių pažingėjimais pirmyn. Malonu bus ir S. L. A. veikėjams turėti seimą šitam mieste, kur supuola du labai svarbūs šitos organizacijos nuotikiai: 1) priėmimas ateinančiais metais naujos, pagerintos ir rasi ant ilgų-ilgų metų patversiančios konstitucijos, 2) laikymas seimo tame mieste, kur pašonėje yra įsteigtas didelis S. L. A. namas ir jo organo, „Tėvynės“ redakcija. Mės tikime, kad šitie du santykinai padarys S. L. A. seime ir tolesniame šios organizacijos gyvenime dides pasekmes. Mės esame tuose atvejuose visuomet dideli entuziastai...
Bet vis da, ne tas, ką mės čia norim pasakyti. Mės norėtume šitą straipsnelį pa-

dalint į dvi dali: vieną mūsų visuomenei ir mūsų skaitytojams, išsklidusiems po visą Ameriką, antrą vietiniams mūsų viengenciams, tai yra Brooklyno lietuviams. Vienok dalint nedalinsime tik po greta atsiliepsime, kaip į visuomenę, taip ir į vietinius lietuvius.
Į S. L. A. sanarius mės ne turime daug tiesos atsiliepti. Vienok mės čia skaitome ant vietos pastebėti, kad niekuomet taip nebuvo reikalinga susivažiuoti į S. L. A. seimą visiems seniesiems veikėjams, kaip šiemet. Tie, kurie šitai organizacijai tvėrė pirmutinius pamatus, ir kurie be nuolisio budavojo šitą didelę tautos rūmą, galėję pastebėti, kad šitas rūmalkinga reikalauja perkrovimo ir naujų lietuvių. Ką padarysi! Laikas — beširdis: jis atneša naujus gaudynes reikalavimus, ir žmonės turi prie šių reikalavimų taikintis. Ateinantie metai ir bus metais perkrovimo — priėmimas naujos konstitucijos. Organizacijos gyvenime šitas atsitikimas yra labai svarbus momentas, ir tie lietuviai, S. L. A. sanariai, kurie šita momentą praleis, ir jei del šito įvyktų organizacijai nenauda, — bus prasikaltę prieš lietuvių istoriją, jeigu dar stipriau ant jų ne pasakyt... Todel visiems lietuvių kultūrinio judėjimo veteranams privalu rengties prie ateinančio istoriškojo seimo jau labai išankstai, ir rengties labai stropjai.

Pastebėtume mės dar vieną dalyką, kuris gal nevicnom iš S. L. A. sanarių atrodys per daug drąsum, ar net nevietoj pasakytu. Nieko nepadarysi. Kam mūsų žodžiai atrodys šventvagystė, tegul tas nusispjovės juos užmiršta. Bet mės kalbėsime į tuos, kurie myli mįslyti. Mės pasakytume, kad S-u-i L. A. prisieina daryti viena labai didelė reforma. Ta reforma jau daugelį kartų buvo palinkėta, kaip mūsų pačių laikraštyje, taip ir kituose, o ypač S. L. A. organe. Mės čia turime ant minties — įvedimą visuotinojo sušelpimo žmonių ligoje. Kaip kas čia gal pasakys, jog mės pasizadėję pasakyt svarbų dalyką, vienok nieko nepasakėm, — tai yra jog mūsų kalnas pagimdė pelę. Lygiai taip pat primę mums, kad lygiai šitą-pat sumanymą jau paėmė vykinti pereinantis S. L. A. seimas, todel mūsų išsišokimas neba naujiena. Bet mės nenorėtume duotis

nei save apvilti, nei apvilti mūsų skaitytojų. Rods S. L. A. seimas kalbėjo apie visuotiną pašalpą, bet kiek sprendžiame iš protokolų, šitas kalbėjimas buvo taip šaltas, taip bedvasis, kad ištolo atsiduoda lavonu... Išrinkta komisija taip neakyliai ir taip nestropjai, kad šitas svarbus ir vienas iš svarbiausių S. L. A. gyvenime klausimas labai panėšė į patekusius „negeistinuosius“ billius Rusijos Dūmoje: „nenori kokiio įstatyme, skubink jį perduot komisijai, o jau išten nebesitikėk kad sumanymas išeis gyvas...“

Nenorim mės inkriminuoti nei vietaučių patekusių komisijon, nei buvusio S. L. A. seimo už jo šaltumą papeikti, bet mės nematome šitame klausime to karšto visos organizacijos noro pervesdinti taip svarbų reformą. Prisižiūrėjus į visuotinę organizaciją, ir pagaliau metas žvilgti mūsų pačių visuomenės ūpa, kuris pastaraisiais metais pakilo, mės turime išvesti, kad mūsų tai seniausiai organizacijai jau keletas metų atgal reikėjo pakrypti ton pusėn, kurioje čia ir visų tautų milijoninės draugijos, pradėjus nuo masonišką raitelį, baigiant visokiomis savyšalpos asociacijomis, — tai yra reikėjo taip padaryti, kad kiekvienas lietuvis galėtų S-me L. A. gauti ne vien palaidojimą, pasimirus, bet dar ir gyvas teobūdumas materialiską pašalpą ligoje ar kitokioje nelaimėje. Buvo laikai, kad lietuviams užteko glaudsties į šią organizaciją vien del idėos, vien delto, kad palaikyti lietuvių išeivystėje ryšį. Mažai kas tuomet į S. L. A. rašėsi vien tik pasigomėję ant to, kad jam pasimirus bus išmokėta paveldiniam keletas desetų dolerių. Rašėsi del idėos. Bet šiandien jau mainosi gyvenimo salygos. Gyvenimas čia sunkyn, ir mūsų žmonės būtinai reikalauja iš savo organizacijų ne vien idėiškos dalies, bet ir materialiskos. Kas norėtų mūsų nurodymams priestauraiti, mės tam nurodytume ne vien svetimtaučių draugijas, bet ir mūsų pačių įvairius savyšalpos draugystes, kurios dygsta, anot pasakymo, kaip grybai po lietaus. Nurodytume net bandymus, — tverti visų Amerikos pašalpinių draugysčių susivienijimą, kuris bus niekas kitas, kaip tik naujas susivienijimas lietuvių Amerikoje,

didelis konkurentas del S. L. A., o kažin-tik ar ne jo duobkasys!.. Reiškia savyšalpos klausimas stovi mums ant pirmo fronto.
Tuomet tarpū iš S. L. A. veikėjų pusės jokio didelio veikumo nepasirodė, kad šita gaudynės reikalavimą pakalkinti, kad atsakyti praktiskai į žmonių ūpa, kad į S. L. A. įvesti savyšalpos skyrių, ir kad tuomi pakirsti kelią visokiems klujojimams, visokiems sumanytiems naujiems sąryšiams, sąjungoms ir susivienijimams. Tas jau keli metai atgal reikėjo padaryti. O visgi net ir dabar labai sustingusiais pirštais tas didelis klausimas čiupinėjama. Į tą mės ir norėtume atidžiai atkreipti visų, netik S. L. A. vadovų, bet ir visuomenės veikėjų, kuriems rūpi lietuvių išeivystės celybė ir sparėjimasis naujiems darbas. Tai būsinčio seimo vienas iš didžiųjų klausimų, kurian turrim prisiręnti.

Pagrįžtame dabar prie S. L. A. seimo techniskosios pusės, tai yra jo surengimo. Šitas jau lytiši Brooklyno lietuviams, — ne vien vietines S. L. A. kuopas, bet ir visas vietines draugystes. Mės S. L. A. seimą skaitome visuomet labai dideliu mūsų gyvenimo vėiksniu. Kiekvienai metai, kur tik atsibuna S. L. A. seimai, visuomet tuose miestuose būna didelis lietuvių pakilimas, ir šitas net ilgai tęsiasi po seimo. Kiekvienas toksai pakilimas dikčiai atsiliepa ant vietinių lietuvių gyvenimo. Todel seimai yra labai svarbūs istaigos, ir jomis turėtų rūpintis kasviena lietuvis ir kasviena draugystė. Tuom labjaus, jeigu bus lemta įvesti į S. L. A. savyšalpos skyrių, tai kiekviena draugystė gali tikėtis, kad ir ji ilgainiui į S. L. A. susilies, kad ateityje padaryti rasi ketvirtadaliu milijono lietuvių organizaciją... (Mės tikriesame, kad įvedus į S. L. A. savyšalpą, pusė Amerikos lietuviškų draugijų prisidės, nes jokios raicijos nebebus paskiriai gyvuoti, kada čia bus už pigesnę mokestį gaunama didesnė pašalpa ligoje, posmertinė, pigiau apsieis vedimas organizacijos reikalų, bus lengva ir uniforminė konstitucija).

Tačiais mės kalbindami mūsų vietaučius prie rengimosi pasitikti S. L. A. seimą, anaipol neturime ant minties agituoti už rengimą didelių parodų, vaikščiojimų po gatves su kapelijo-

mis, važinėjimu automobiliais, kaip tat buvo padaryta Chicagoje. Tokios parodos, berods, atneša savo naudą, nes yra proga paskui parvažiavusiams seimininkams pasakoti: tai brač kad iškėlė tai iškėlė paroda; proga būna žydukams pamatyti, kaip lietuviai vaikščioja su savo karūnomis, proga būna dar ir po lietuviškus laikraščius paraišinti apie tas pompas. Iš to viso būna šioks-tokas dar ir triukšmas. Bet jis būna ne ant ilgo. O baisiai daug lėšuoja pinigų vietiniams lietuviams, kurie paskui už skolas pešasi pusę ir daugiau metų. Tai labai nesmaugu.

Mės ir čia patartume reformas prie žmoniškesnių parodų, ypač delto, kad Brooklyne dar ir automobilių lietuviai neturi (bent mės negirdėjome...) Mės patartume nusiziūrėti į kultūringesnes tautas, kaip jos daro savo seimus. Tiesa, masonų raiteliai išklesia savo parodas. Bet tai delto, kad jį parodas yra ko pasiziūrėti ir tos žvilgančios auksu parodos jų organizacijai būna labai didelė tarpe amerikonių reklama. Mės iš savo gatvinių parodų nesitikime tokios reklamos. Pas mus į S. L. A. neis rašyties miesto žydukai, italijonukai, arba anglai, matę mūsų vaikščiojimus sukarūnomis. Amerikonai savo seimus padaro iškilmingus kitoniškais būdais. Taip, ant pirmos vietos pas juos būna iškilmingi bankietai. Paskiaus referatai ir prakalbos. Užbaigoje vėl iškilminga vakariene, kurion už kviečia spaudos atstovus, ir paskui tie kuoplačiausiai viską aprašo po įvairius laikraščius. Laikas ir mums parėjo, kad sykį į tą pusę kryptumėm. Jeigu mūsų gerbiamosios draugystės panorės dar vaikščioti gatvėmis su karūnomis ir muzike, taipgi paskui save pavedžioti ir iš visos Amerikos suvažiavusius prakilnesnius lietuvius, tai galima būtų dar ir šitas businčiame Brooklyne seime ant programos palikti. Bet patartina būtų, kad Brooklyno lietuviai bandytų amerikonių pavyzdžiu surengti vieną ar dvi dides iškilmingas vakarienes. Vakarienė, duokim sau, prieš seimą duotų sueiti į pažintį kaip Brooklyno daugybei lietuvių, taip ir svečiams su vienim kiais, prie pažinties išsišnekėtų, susidraugautų, susitarėtų seimo atstovai apie ate-

nančius seimo darbus, kurie palyti ne vien šitą organizaciją, bet ir visus lietuvius. Čia-pat visi pasakytų prakalbas, čia-pat ir pasilinksintų, čia-pat pakviesti amerikonių spaudos atstovai daliai aprašytų lietuvių organizacijos susivažiavusių atstovų ir jų darbų programą. Būtų ir dvasiška nauja ir labai didelė agitacija už pačių lietuvių prakilimų tautiškaį judėjimą prieš amerikonus ir lietuvius. Suprantama, kad gerai būtų tokia vakarienė parengti ir užbaigtus seimą. Ir mums atrodo, kad šitokis svečių priėmimas ir pačių vietinių lietuvių pažintis su tolimais savo vietaučiais, paliktų visų širdyse neišmiešiamas didesnius ir malonesnius išpūdžius, negu vaikščiojimai po gatves, kurie, anot amerikonių, labai „poor show“. Ypač Brooklyno vietaučiai turėtų pasirūpinti iškelti tokia vakarienę, nes čia ir patįs brooklyniečiai galėtų dalyvauti tokiame dideliame susirinkime su tolimais svečiais. O tolimų svečių, gal bus netik iš Amerikos. Mės girdėjome, kad apie tą laiką ketina Amerikon atsilankyti net iš Europos išymų žmonių. Tegul tad Brooklynu išpultų garbė pravedimo tikrai kultūriškų parodų savo tautiškuose seimuose!..

PERŽVALGA.

// Naujas laikraštis „Bendrija“. Lietuvos laikraščiuose pasiskelbė, jog nuo 1 d. lapkričio Vilniuje pradėsias eiti naujas mėnesinis laikraštis „Bendrija“, skiriamas kooperacijų reikalams. Šitą laikraštį leisianta ta pati bendrovė, kuri dabar išleidžia „Lietuvos ūkininką“, „Lietuvos Žinias“: F. Bortkevičienė, K. Grinius ir Ko. Laikraštį prižiūrės žinomas kooperacijų dirvoje veikėjas, p. A. Šklennikas. Adresas: „Bendrija“, Semionovskaja 10, Vilnius.
Malonu atžymėti šį apsieiškimą, jeogi Lietuvoje pradeda bujoti kooperacijų judėjimas, kaip ir Anglijoje, Belgijoje ir kit. kraštuose. Bet podrang reiktų ir tas pastebėti, kad lietuviai ir čia nesustaitako bendrame darbe, — net tokiame nuošaliai stovinčiame nuo politikos darbe, kaip ve kooperacijos. Mės žinome, kad Vilniuje išeina jau treti metai kitas tos rūšies laikraštis, būtent „Žemdirbys“ ir „Kooperatorius“. Kodel tad nebutų galima ir „Bendrijos“ sumanytojams ir šių dvi

jų laikračių leidėjams susispiesti krūvon ir didesniems spėjams susidėjus išleisti tikrai gerą ir pavyzdinę Lietuvos kooperatorių organą? Tokis laikraštis, su būriu sandarbininkų, su plačiomis žiniomis iš kooperacijos lauko, su iliustracijomis ir su dailium technišku surėdymu, ištikro pastumėtu pirmyn Lietuvoje kooperaciją ir daugiau padarytų per metus, negu atskiri lapeliai įstengs padaryti sakykim per dešimt metų. Gaila, kad pas mūsų kultūrniešius dar nėra nei ant tiek vienybės, kuri juos privestų prie supratimo, jog šiandien mums reikia nebe lapelių, bet gerų organų, ir — pridėsim — pigių organų. O šitokių galima išleidinėti tik surinkus juo didesnes medžiagiškas ir dvasiškas spēkas.

Kapucinas atvažiuosias. „Draugas“ praneša, jog už poros savaičių vėl pribūsiąs Amerikon gerai visiems girdėtas kapucinas — „Tėvas Kazimieras“, kuris pirmtines misijas laikysias Mappethe—Brooklyne, N. Y., o iš ten važiuosias į Worcester ir kitus Naujosios Anglijos miestus. „Draugas“ apsidžiaugia, kad dabar labai su laiku „Tėvas Kazimieras“ atvažiuosias, nes dabar esąs aiškiai regimas katalikų atgimimas, gi socialistų eilėse vaidai ir suirutė, o S.L.A. puolas žemyn. Katalikai esą taip stiprus, kad jų laikraščiai su tuo tikslu net laikraštinių susivaižavime nedalyvave, nes katalikai, ergo kuningai ir be laisvamanių esą patalkys savo laikraščius vesti. Todel šitokiam katalikų atgijimo laikui atėjus, „Draugas“ iškilmingai sušunka — **Sursum corda** (pakelkim širdis)!

Suprantama, kad niekas negali „draugui“ uždrausti taip garsiai šunkauti. Tik jisai bereikalo anksti įšoka į generolo toną, nes toli gražu dar nėra tokios didelės suirutės tarpe socialistų, toli gražu dar nepuola S. L. A. ir labai toli Amerikos lietuvių visuomenė jau paliko „draugą“ ir jo partiją ant pirmievijos vieškelio. Tai vis tik „Draugo“ mirazai. Bet mes nepeiktume ir „Draugo“ — **sursum cordu**. Mums vis smagiau būtų turėti drąsius laikraščius, kad ir katalikiškus, negu verksmingus, kaip „Žvaigždė“. Nepeiktume mes ir „Tėvo Kazimiero“, jeigu jis ištikro užsiimtų platinimu blaiybės ir doros: bet jeigu jisai keiks laikraščius ir demoralizuos lietuvių kultūriškus darbus, tai nieko nepagalbės tokis exaltuotas „Draugo“ šaukimas — **sursum corda!** Jisai sutiks Amerikoje tą patį, ką ir pernai.

„Teatras“ — naujas žurnalas. Reikia su džiaugsmu pasveikinti pasirodžiusį pirmą numerį naujo lietuvių žurnalo, pašvęsto lietuviškos scenos raštams, vardu „Teatras“. Šiame numeryje atspausdintas triveiksmis dramos vaizdelis, su dainomis ir šokiais, parašytas V. Gutovskio, o versatas į lietuvišką — Jaunučio. Išleidimas tikrai dailus. Techniškoji pusė visai atsako dailės žurnalui. Moderniškai surinktas šriftas, rusvas poperius — sveikas del akių, ant luobeliių daili vinjetka. (Leidžiama po adresu: Vilnius, 2 Ponomarski 14, Teatro Redakcijai).

Tačiau lieka naujam žurnalui šitas ir palinkėti. 1-ma — „Teatras“ pirmiausiai turėtų leisti lietuvių originalinius dramų ir komedijų raštus, o beraštiei tik pasitaikius jau leistų vertimus. 2-do — „Teatras“ turėtų įvesti

ir publicistikos dalį, šale scenos veikalų. Mes šiandien neturime jokio laikraščio nei žurnalo, kuris in general sektų mūsų scenos kilimą ir plėtojimasi. Kam gi daugiau priderės mūsų scenos kritika užsiimti, jeigu ne tam tikrai atsidavusiam žurnalui, t. y. „Teatrui“. Labai tas būtų geistina. („Teatro“ numeriai persiduo-da ir „V. L.“ knygynė po 25 c. kninga).

x Vėliausiai atkeliavę lietuvių Šių metų liepos mėnesiu atkeliavo Amerikon 1,491 lietuvis, taigi mažiau už pirmiau einančius mėnesius berželį ir gegužį (žr. „V. L.“ N33).

Pagal immigracijos bulletino už liepos mėnesį, peritaisiais metais (nuo berželio 1910 iki berželio 1911) lietuvių atkeliavo Amerikon 17,027 o ne 19,152, kaip iš mėnesinių sutraukų buvo pranešta „V. L.“ N33).

Iškeliavo lietuvių į tėvynę, nuo liepos 1910 iki gegužės 1911 — 2, 850.

Per tą patį laiką delei įvairių prižasčių neįleista Amerikon lietuvių 243.

Grįžo patįs Lietuvon vos tik buvo išsėdę Amerikoje 44.

Per metus pasidaugino lietuvių Amerikoje ant 12,465.

Peritaisiais metais iš visos Rusijos, imant ir Finlandiją, atvyko Amerikon 158,613; iškeliavo Rusijon 26,152. Taigi nebegrižo 132,461 žmogus.

Apie Dr. V. A. Martišių. Vienas iš chigaičių lietuvių, visuomenės veikėjų, pamatęs anuomet syk praneštą žinutę apie tūlą žmogų, kuris save pasivadinęs „daktaru Martišium“ prigaudinėjo Tilžės lietuvius, — labai tuomet užsiinteresavo ir ėmė susiraišinėti su Londono lietuviams apie tą „daktarą Martišių“. Pagaliau jam atrasę, kad Londone Dr. Martišiaus nebėsa, — jis iškeliavęs Amerikon ir randasius New Yorke (mums bendradarbis pridavė ir adresą). Tačiau dar nežinoma, ar New Yorke yra tas pats vilnigis, ką buvo Tilžėje ir prigaudinėjo lietuvius, ar tai tikrasai Dr. V. Martišius, gerai amerikiečiams žinomas viengentis. Pagaliau, ar čia einasi apie dvi ypatas po vienu vardu, ar apie vieną ypatą po dviem vardais. Sunku pasakyt.

Rašo M. Petrauskas: „Kaslink darbu — ir aš jį turiu. Dabar pradėjau lavinti balsą. — juk pastaraisiais laikais jį buvau apleidęs. Dabar vaikščioju pas P. Marino, — tai Caruso interpretas. P. Marino yra geras rengėjas artistų scenai. Aš nors ir nemanau eiti ant scenos, bet man ją reikia pažinti kuonuodugniasiai, nes tankiai prisiėina pačiam prie to dalyko nagus kišt. P. Marino turi daug nuo Caruso laišku, rašytų komplementų ir tt. Kuomet būna Caruso Milane, tai ir dabar užsiiminėja su savo senuoju maestro. — Norėjau baigt savus veikalus ir atiduoti spandon, bet dabar šita, delei kai kurių priežasčių, sulaiksiu“.

Stato Tautiškus Namus. Mums praneša P. Lutkauskas, kuris apsilankė Montello, Mass., jog tenykščiai lietuvių statosi sau dailų tautišką namą. Taigi jau kiek mums žinoma, šiemet lietuvių net keturiose kolonijose rengia statyti savo liaudies namus. Ir tai kolonijose ne didžiausiose. Regimai iš to atžvilgio mūsų mažieji miesteliai paliks jau užpakalyj tokius miestus, kaip Chicago, Brooklyną, Bostoną, Pittsburgą, ir kit. Didžiuosiuose miestuose

lietuvių moka daug rekt, o mažuosiuose — tyliai ir rimtai dirba kultūros darba.

Nebeisėję p. Antonovo laikraščiai. Žinomas publicistas, P. Antonovas, kuris anuomet Miner-svillėje buvo uždėjęs nabašninką „Pirmyn“, o vėliaus Bostone išleido ar 2 numeriu „Papiro“, kurį taipgi palaudojo, pagaliau buvo apskelbęs išėjantį „Savamokslį“, bet to Dievo pasaulis visai nebepamatė. — dabar praneša per laikraščius, kad atsimtų iš jo pingung tie, kurie užsirašė jo skelbiamus laikraščius, nes nebeįšleisias „Savamokslį“ užsirašę ar ne du tik abonentai...)

Lietuvių Laikraštininkų Susivaižavimo protokolai jau spėjo pereiti per rankas prezidentui, ir šiandien vėl tapo pasiūsta Chicago, kur pagal susivaižavimo nutarimo bus „Kataliko“ spaus-tuvėje surinktas ir paskiaus iš ten atmuštos protokolo kopijos bus išsiuntintos visiems laikraščiųams. Ilgakai ir šiemet protokolo apgarsinimas užsitęsė!

IŠ VISUR.

Krito 10,000 chiniečių. Tik dabar pasiaikino, kiek apsiėjo chiniečiams pastarieji Še-Chuen provincijoje sukilimai. Kovos lauke krito 2000 valdzios kareivių, ir 8000 sukilėlių. Tai gi iš viso žuvo 10,000 „dangiškosios imperijos“ piliečių. Brangi tai prėkė. Vienok kita 10,000 sukilėlių turį užgriebė keliolika miestų, iš kurių valdzios vaiskas jį neįveikė išmesti. Bet per sukilimus basiaai nukentėjusi chiniečių šaudis, tūkstančiai žmonių netekę savų namų, kurie inpuolė desperacijon, patįs save nusizūdą. Amerikonų metodistų misijos atsišaukė į visuomenę aukų, gelbėti chinų suvargėlius.

Portugalijoj išliko revoliucija. Nauja Portugalijos respublika vėl pasijuto pavojuje. Dabar jau ištikrųjų monarchistai pakėlė galvą ir iššaukė Portugalijos siaurėje kontra-revoliuciją, su tikslu vėl panaikinti republikoniskąjį rėdą ir užkelti ant sosto ex-karalių Manuelį. Chaves apylinkėje jau buvo didelis mušys, kuriam republikonų vaiskas sunkiai praiko, ir monarchistai dasigavę miestan, inkūrė savo vyriausę buveinę. Dar blogiau, kad daugelią respublikos kareivių pabėgo monarchistų pusėn. Monarchistai turį apie 3000 savo kareivių, giriasi turį du laivus ir kad prie jų žada prisidėti 2000 ginkluotų kaimiečių. Kitos žinios skelbja, jog monarchistai turį savo armiją net iš 40,000 kareivių, kuriuos vedas prieš respubliką princeas Juzas Braganza. Jie viliąsi, pirmiausiai paimti Oporto tvirtovę ir čia iškelti Manueliaus baltai-mėlyną vėliavą. Jie gana angštai užsimojo.

Persiekiojimai Ispanijos anarchistų. Pastarieji Ispanijos sukilimai atnešė tokias pasekmes, kad pačius sukilimus valdžia sutremė, o dabar pradėjo uždarinti įvairias kultūringas draugijas ir darbininkų sąjungas. Valdžia delto ant draugijų užgnū, kad jose esą labai daug anarchistų. O šitie norį visai valdžią panaikinti. Per rugpjūčio mėnesį po visą Ispaniją areštueta 180 įžymesnių darbo agitatorių, kuriuos valdžia intaria esant anarchistais. Bet tie areštai kelia da didesnius bruzdėjimus.

Pirklys pačiomis. Ekaterinoslavoj rusų policija suėmė kokį ten Rozenbaumą, kurį skundžia keistame užsiėmime. Jisai šapsivedavo ir pagyvenęs kiek laiko, parduodavęs pačią į pakeistuvių namus. Paskutinę savo pačią pardavęs tik už 3 rublius.

Teismas ant razbaininkų. Ekaterinoslavoje karės teismas nuteisė garsinę žmogžudijų šaislą, kuri 1909 m. plėšikavo po Verchdnieprovska paviatą. Penkis iš jų pasmerkė pakorimui, likusius ilgy metų katogai.

Rado senovišką krematoriją. Notoli Viazmos archeologai iškasė didelį žemės plotą, ant kurio surado urnas su sudėgintais la-vonais. Podraug rasta senovės žiedukai, karieliai, kirvukai ir tt. Viskas tas pačias iš giles senovybės, kas parodo, jog kadaisiai Rusijoje buvo viešos krematorijos deginimui lavonų.

Sovė į ministerį. Vienoje, einant reichsratho (parlamento) posėdziams, nuo galerijos kažkoks vaikėzas paleido keturius sūvius į ministerių suolus, kur tuomet tarpu sėdėjo Teisių ir Apšviesos ministariai. Nei vienas sūvis neklivuo. Suėmus sovęją, pasirodė esąs koks ten Njagus, kuris pribuvęs iš Dalmacijos ir pripažino buvęs vieno Austrijos socialisto samdytas nužudyti teisių ministerį. Socialistai kerštąją ministeriui už areštuotuosius agitatorius, kurie surengė demonstracijas protestavimui prieš maisto pabrangimą.

Teismas ant eserų. Odesoje eina teismas ant 14 rusų social-revoliucijonierių, ant kurių liūdytojai beveik vieni slaptosios policijos agentai. Kaip reikia, neprivu teisman patįs svarbjaus du šnipai. Kur jie randasi, nežinia. Todel teismas atidėta ant toliaus.

Airijos streikas užsibaigė. Triukšmingas Irlandijos gelžkeilių streikas užsibaigė; darbininkai beveik pralaimėję, nes kompanijos tik 90% streikių bepriims į jų senjasis vietos.

Da apie Bogrovą. Dabar pilnai išsiaiškino, kad nužudytas rusų premiero Stolypino, Dmitras Bogrov, buvo valdzios šnipas, gaudavo po 200 rub. ant mėnesio algos ir draugavosi labjausiai su rusų anarchistais. Ačiu jo skundams daugelis anarchistų dabar atbūna bausmę katargoje, o kiti užbaigę gyvenimą ant kartuvių. Kokie motivaai privertė Bogrovą pasikėsinti ant Stolypino, da ir dabar tikrai nežinia.

Pasimirė „Sherlock Holmes“. Londone pasimirė Dr. J. Bell, iš gimimo škotas, kuris yra skaitomas pagimdytoju garsiųjų sen-sacijinių apysakų „Sherlock Holmes“. Jisai sumanęs žinomam anglų rašytojui, Conan Doylei, šitą temą, ir tokiu būdu atsirado visa eilė tų nepaprastųjų apysakų.

Iš Lietuvos.

„Lietuvos Ūkininkas“ už išstatytas kningas gavo mažą aukso medalį. Plačiau bus kitą kart.

BETYGALA, Kauno gub. Rugpjūčio 7 d. vietinis bažnytinis choras surengė Ažulytėje gegužinę, palei-pat Dubysą, pas P. Digrij. Buvo dainos, žaislai, šo-

kia, skrajojanti krasa, konfetti ir bengalinės ugnys. Per šokių grojo P. Digrio kapelija. Vietinio varginininko E. Jagmino vedamas choras puikiai padainavo daug gražių tautiškų dainų. Vien tik gaila, kad maža buvo žaidžia-ma žaislų. Stud. V. Tiškus.

GRIKABUDIS, Naum. pav. Rūgų. 20 d. pas J. Laurynaitį anksti da bemiegant atpyškėjo Naumiesčio pav. viršininko pagelbininkas su žandarais ir žem-sargiais (viso 17) įieškoti būk parėjusio iš Amerikos sūnaus, kurio įieško da nuo 1905 m. ir kaltinamo už „laisvės dienas“. Kiek pirmiau pas tą patį L. įieškojo kokio tai „ekspropriatori-rius“. Bet nei pirmai, nei dabar nieko nesurado. Mat, pas L. buvo parkelavęs iš Amerikos koks-tai giminaitis, o „geriems žmonėms“ pasirodė kažkas ir tuoj nubėgo su gaiduku. Išva-žiudomas viršininkas pasakęs, kad jo daugiau neapgausias.

VILKAVIŠKIS, Suv. gub. Vilka-viškoje apylinkėje artimuose sodžiuose naktimis iš sodnų buvo vagiama obuoliai, nuo laukų kasamos bulvės ir kt. Naktį 7 į 8 rugsėjo Majoriškų kaimo ūkininkai susitarę užpuolė vagis, atėjusius į sodną vogti obuolių. Išliko kova tarp vagių ir ūkininkų. Bet vagiliai ūkininkai pergalėjo. Vagims pasirodė kareiviai. Tris kareiviai smarkiai liko sumušti, vieną būk šakėmis subadė. Jie visi tris negalėjo eiti ir gulėjo per naktį laukuose. Ant rytojau vieną žmogų areštavo, kaipo intariamą kareivių mušką. Kas toliau dėsis, nežinia. Katilėlis.

PUSALOTAS, Panevėž. pav. Rugpjūčio 21 d. Pušaloto buvo suaukta valsčiaus seiga, kurio-nie dalyvavo ir žemiečių viršininkas. Susirinko 75 ingaliočiai. Bus statomi šie klausimai: 1) nusamdyti Pušaloto miestelyje valsčiaus felšeris; 2) padidinti mokyklą, ir 3) išrinkti ingaliočinius ir pav. Žemės Tvarkomąją komisiją. Felšerius nutartą nesamdyti, nes, girdi, tuomet žydai tik gydydis. Taipos ir mokyklos padidinimo klausimas valstiečių atmetas. O mokykla maža, vėl-kaik nesutelpa ir tik viena ir yra Pušaloto valsčiuje (neskaitant Joniškelio, Spirakių ir Pušaloto mergaičių mokyklos, kurioje tel-pa vos 60 mokinių). Nerinkikas.

VIEKSNIAI, Šiaulių pav. Rugpjūčio 20 d. po pamaldų žmonės patėmėjo išgriautą sulig žemės nemazą tarpą tarpe pravoslavų ir katalikų kapų. Visi sujudo. Prasi-dėdėjo klausinėjimas, kas tą galėdėjo padaryti. Keletas nubėgo pas džiaoną, bet jo nerado namie. Tuomet špitolninkai prisipažino, kad jie išgriovė tvorą, džiaikonui paliepus. Džiaikonas tą tvorą groivės būk su tikslu palaidoti toj vietoj mirusią pravoslavę Mari-nę iš Daubiško dvaro. Mat, jos tėvas buvo katalikas ir palaidotas prie tvoros katalikų kapuose. Parapijiečiai da smarkiai susijudo. Tuojau kas gyvas griebėsi prie darbo, nežiūrint į šventą dieną. Moteris, net ir tos dirbo išsijuose, peršilė. Akimirksniu tvorą tapo pačių parapijiečių už-mūryta. Atlikę darbą sumanė telegrafuoti apie tai vyskupui. Kiek jie turėjo triušo iki rado žmogų, kuris parašytų telegrafą. Potam nei Vieksnių telegrafo skyriuje, nei stotyje telegramos neprimė ir reikėjo vėžti į kitą stotį... Dabar parapijonis labai nepatenkinti džiaikono pasiėgi-

mu ir laukia, ką atakys vysku-pas. Mažias Ūkininkas. („Liet. Ūkin.“)

VILNIUS. Gyvas „bukietas“. „Vil. Gon. Poran.“ aprašė šitokį atsitikimą: „Lenkų teatre ėjo Przybyszევskio drama: „Dla szezescia“ („Laimės delei“). Vaidinimo gale teatro tarnai in-teikė teatro direktoriui Oranavskui milžinišką gelių pintinį. Kuomet už kulisų draug su Oranovskiu ėmė ir kiti artistai džiaugtis jų kvepėjimu, iš pintinio pasigirdo kūdikių verkimas... Pintinēs dūgne pasirodė mažučiai bernelis begulis, o prie jo raščiu-kas, skelbjas, kad ta dovana teikiama teatro direktoriui. Gandas einas, jog šitą puikų bukietą, kuriame ne vien gėlės, bet ir „vaisiai“ rodosi, atvežusi kažkokia karieta.

Trūksta darbininkų. Paskutini-ais laikais Vilniuje tiek stato-ma triubų, kad nors meistrai darbininkus ir iš Lenkijos gabeno, vis dar jų permaža. Iš tos prie-žasties pasiliks daug neužbaigtų triubų, kurias buvo ketinę iki š-tam Mikolui pastatyti.

Karo teismas. Vilniaus karo teismas nuo rugsėjo 1 d. pradėjo veikti Rygoje. Tarpe šiamųjų dauguma kareivių.

KAUNAS. Rugsėjo 3 d. ati-dengta antroji moterų išdirbinių paroda Kaune prie mergaičių amatų ir naminio ūkio vedimo mokyklos. (Senasis miestas: Viešasis pl., Maulevičiaus namai). Paroda tęsė 5 dienas. Joje bu-vo šie skyriai: 1) Puošos; 2) virimo; 3) kepimo; 4) saldinių dir-bimo; 5) skalbimo ir prosavojimo; 6) daržininkystės; 7) siuvi-mo ir išsiuvinėjimo; 8) ir kitų pramonijos šakų skyriai. Para-da didelė. Svarbu nukeliavus ap-žiūrėti tą parodą moterims-žino-vėms ir nusprendus, ar ištikrųjų šitoji Kauno mergaičių amatų mokykla yra naudinga kraštui, kaip tą skelbja kauniškiai laik-raščiai, ar ji yra vien „kuningu-gaspadinių“ lavinimo vieta, t. y. vieta, iš kur išeina skanių pie-tų virėjos ir bažnytinių apdarų siuvėjos. Dalykas ne niekina-mas, tačiau vertas, kad būtų sau priklausančiu vardu vadinamas.

Koedukacija. Gautas leidimas Jurbarko miesto mokyklą lankyti ir mergaitėms draug su vaiki-nais. Laimingos jurbarkietės! Bent turės progą kiek augstesnj mokslą ingyti, — mokslą, kurį iki šiol visi taip nenoroms mergai-tėms teikia.

Šiaulių paroda. Daug kas abe-jojo, ar pavyks, kaip reikiant, šių metų Šiaulių paroda. Prie-žastis tame žagarių savininko Na-riskino sumanymas suruošti tuo-pat laikui tokią-pat ūkio parodą Žagarėje. Bet dabar galima jau drąsiai tvirtinti, jog Nariskino sumanymas nieko nepakenkė, nes yra jau daugybė eksponatų, su-plaukusių į Šiaulių parodą.

PLUNGĖ, Telšių aps. Kunin-gaikštienės dvaras apšėiai pritūp-tas poznanėkais. Vietinių valstiečių, kraujas mat visai nepriti-nkas čionykščiam ūkiui. Neperse-nai apdėgė dvaras. Be kitko viens rėdytojų žuom tarpu bu-vēs mieste. Tuoj pasiebtus vai-kėžą — kad arkiai pribūtų ir gaisran jį nugalbentų. Gi neįveikiamas pėščiam tolumas — bus nuo miestelio pusvaratis! Ugnis taip ir spėjo keletą triobėčių pra-ryt, kol rėdytojas pasiteikė susi-rinkt: nei bačkos, nei kopečių, nei

busokų — kam jie reikalingi! Vietinei ugnagesių draugijai nebuvo kam šis-tas prikū — už tai jie savųjų irankių ir nedavė. Rėdytojai vietinės kalbos nemo-kė, bent dauguma. Kol susikal-ba, kol viens kitą perpranta... Et, vis tai del didesinės Dievo garbės! **Purvabredis.**

PUTRISKIAI. Kalvar. pav. Delei karštos ir sausos vasaros jau kelios savaitės kaip dega Put-riskiųjų ir Parausupio papaliai. Užstojus paskutiniiais laikais di-delėmis vėjams, rugpjūčio 22 d. užsidegė ir pačios palios ir į dvi dieni išdegė daugiau kaip 1000 margų nuo Putriškiųjų iki Amalviškiųjų ežerų, net persimetė ugnis per Dovinės upę ir tén išdegė Plinių palios. Dabar dega durpinės pievos. Dūmai taip dideli ir kar-tūs, kad Amalviškiųjų, Daukšiu ir kitų artimųjų kaimų (į rytus, kur neša vėjās) gyventojai negali išturėti ir priversti stacii pasi-salinti. Iš karto nei valdzia, nei žmonės, kurių pievos pradėjo degti, nepasirūpino užgesinti, kol neįsidedus, o dabar daug nuosto-lių. **A. B.**

Kuningo Dovidavičiaus bylos peržiūrėjimas. Vilniaus vyskupijos administratorius paliepė Gardino džiakonui Juliiu Ellertui, taip-pat kun. Bajoruncui ir kun. Braziui peržiūrėti kun. Dovidavičiaus bylą. Kun. Dovidavičius yra buvęs pirma Rodunėj, paskui Načios kamendonium, o dabar vysk. admin. kun. Michal-keičiu paliepus yra ištremitas dviem mėnesiam į Gardino vie-nuolyną, kur jam yra atimtos teisės pildyti kuningo priedermės.

Moterų amatų mokykla. Apšvietimo ministerija pradėjo rū-pintis moterų amatų mokyklos į-steigimu Vilniuje. Ministerija ketina tos mokyklos laikymui kasmet aukoti 4,650 rub., bet rei-kalauja, kad ir miestas suteiktų kasmet po 2,200 rublių.

Byla. Aleksos. Verbylos. Bludziūkių ir kitų kaltinamų pa-gal 102 str. už prigulėjimą prie Liet. soc. dem. partijos bus nagri-nėjama Varšavos teismo rūmų skyriaus 28. IX. Marijampolėje. **A. B.**

Naujas gelžkelis Kauno gub. Daugybė Kauno gub. dvarininkų yra gavę iš ministerijos įsakymu paklausimu, kuo jie prisidės prie naujo gelžkelio statymo, kurs bus vedamas per Žemaitiją ir apskri-tai imant visos gubernijos pasie-nyje.

Vienuolio laidotuvės. Kretin-goje (Kauno gub.) pasimirė do-mininkonas Hugonas Dirmeika. Jo laidotuvėse dalyvavo 50 kun-ingų.

PLUNGĖ, Telsių aps. Čia puikus kuningaikštienės Oginskienės „miško ūkis“. Apie Sausvarą pa lei Šilo sodą iškirto beveik visą mišką. Neiškirto, aš pasakyčiau, išaikvojo. Tyri laukai! Amži-nos pušis, egliės Minija į Prūsus iškūrė. Rods, istatai „miško ūkio“ teleidžia penktąją dalį kirist. O čia atbulai, tik tiek bepalko. Už tokį žalėsos mažinimą Medin-gėnų dvarponis š. užmokėjo bene 3,000 rub. bausmės. Kuningaikš-tienė da nemokėjo. Girdi: sodi-na pakelias mažas eglaites, puše-les. Būk net miško departamen-tas sutikęs iškirist girias ir art žemę, — ariama naudingesnė. Bet kam sodint, verčiau sodinantieji plėštų plėšimus, artų. — Pirmiau miškuose aplinkiniai kaimai gan-nesi savus galvijus, primokėdami

po keletą rublių. Dabar uždrau-šta. Gali būsiančius rublius nu-mint, nutrypt. Žmonės nebeturi kame beganyti. O į kirtimus in-ėjo, sučiuo — po rublį nuo gal-vos. Stebėtina kame bendrosios ganyklos? Kur pakraščiais pri-žėlusios augančiais miškiukais. Nei mėskakerpės gyvuliai negau-na. **Purvabredis.**

Marijampolės parodoj yra jau užsirašiusių apie 700 eksponatų, vienų arklų netoli 200; žada pri-būt iš Gardino gub. meisteris, ku-ris mokys pinti įvairius dalykus iš žilvičių ir plaušų. Parodos ko-misorius inž. Petras Vitkauskas darbuojasi prie parodos sutvar-kyme per istisas dienas. **Kg.**

Įšėiviais rūpinamasi. Paskuti-niais laikais būk keliaujančių per Liepojus uostą išėiviu skaičius labai padidėjęs. Liepojaus-Ro-mno gelžkelio valdyba čmė todėl rūpintis savo gelžkelio linijos pa-ilginimu, idant išėiviams nereik-tų Liepojuj iš gelžkelio stoties lipti ir rūpintis, koku būdu jūros uostą pasiekus. Ketinama pail-ginti gelžkelį iki pačiam uostui. („Liet. Žin.“)

„Teatras“. Siomis dienomis Vilniuje išėjo iš spaudos pirmoji kninga p. J. Strazdo leidžiamojo mėnesinio leidinio „Teatras“. Pirmoje kningoje išleista „Švar-kas ir millinė“. Veikalėlis įma-nomas ir sodžiaus seėnai ir pas-taruojų laikų dažnai kur vaidi-namas. Išleidimas labai dailus, priskaitytinas tiesiai prie paėių dailiausiųjų mūsų leidinių lig-šiol taip mūsų pusėje, taip užsie-nyj išėjusių. Viršelį puošia be galo daili, artistiškaip tiktai puikiai) P. Rimšos vinjetė egiptiškaip-lie-tuviškaiame stiliuje (tų dviejų stilių sujungimas pavyko čia mūsų dailininkui tikrai puikiai). Kniginuės gale pridėti 5 pusla-pjai gaidų (dainoms, kurios pa-sitaiko tame veikalėlyje), sutai-sytų Vilniaus „Ritos“ chorve-džio, šv. Mykalojaus bažnyčios vargonininko, p. K. Dirzio. Pa-baigoje „Teatro“ redakcija pra-neša vienam iš artimųjų „Teat-ro“ numerių spauzdisianti naują Lindo Giros veikalą „Karalių giesmė“. „Teatras“ renkamas naujoje Strazdu ir Vėgėlės spaustu-vėje.

— Nauji teisėjai. Liepos 15 d. teisių ministerijos įsakymu pa-skirti šie valsciaus (gminų) teisėjai Suvalkų gub.: Kalvarijos ap. 3-je nuovadoje Vladas Ra-džiūnynas, Vladislavo ap. 4-je nuov. Jonas Domanskas, Mari-jampolės ap. 4-oje nuov. Antanas Marčūlenis ir 5-oje nuovadoje Juozas Vilkutaitis.

Latvių vakaras Žagarėje. Nau-josios Žagarės (Šiaulių ap.) vie-tinės liuterių mokyklos globėjų tarybos rugsėjo 25 d. surengtas (p. Kvedaro namuose) latvių va-karas-teatras. Vaidino Alluna-no veikalą „Seši varabundzenei-ki“.

Oru laktymo mokykla. Oru laktymo mylėtojų būreliis suma-nė inkurti Vilniuje oru laktymo mokyklą, panašią kaip Varšavo-je yra „Avijata“. Į sumanyto-sios mokyklos vedėjus manoma kviesiti gyvenantį Vilniuje lakū-ną p. Kazimierą Šarskį.

Šėduva, Šiaulių ap. Nemažai nustebaru, neradęs čia jokio lietu-vių kningyno, nes ir nesitikėjau, kad jo visai nebūtų. Paklausęs vieno „knigų“ pardavėjo, ga-vau atsakymą, kad, be jo „knin-gyno“, — kito jokio čia nėra. Ji-

sai gi palapinėje ant rinkos už-laiko „sapnininkus“, „raakvedžius laikams rašyti“ ir kitokias, ži-noma, pat pradžioje mūsų rašti-jos užgimusias... O naujų nei už-tris skatikus neturįs... Miesčiu-kas neperdidelis, bet alinių pri-kraščiaui apie 12, du traktieriu ir monopoli. Kėvirtadienį (mugės d.) veik visos girtybės įstaigos buvo prikimštos. Matyt, blaivy-bė nelabai čia tarpsta. Lietu-vystė taip-pat, nes iškabų lietu-viškais parašais permaža ir tos parašytos „paustanijos“ laikų kalba... Prekyba žydų rankose, nes krikščionių tik dvi sankrovė-li teuzėjau. **Žemės Dulcė.**

Autorių teisės. Ministerių ta-ryba patvirtino tam tikros teisių ministerijos sutaisyta sumanymą sutarties su Francija, kuria rusų rašytojai Francijoje, o taip-pat ir franciųjų rašytojai Rusijoje naudojami vietinėmis teisėmis, būtent teise vertimų per 10-tį metų, išskiriant tik mokslo ir technikos veikalus, kuriuos valia versti nesiklausiant autoriaus.

Varšava. Čia suimta laikraščio „Mysl Niepodlegla“ leidėjas, ži-nomas lenkų laisvamanis rašyto-jaus Andrius Niemojevski. Mat, jisai pasmerktas buvo Varšavos teismo rūmų metams kalėjimo už parašymą kningos „Katekiz-mo paaškinimai“, kaip priešin-gos krikščionių mokslui apie Kristų.

Pranešimas. Per Lietuvos Mo-klos Draugijos susivaziavimą 1911 m. liepos 14 d. nutarta at-gaivinti vadovėlių klausimą ir pripažinta reikalingiausia esant: 1) pradineis mokykloms skaity-mo kninga ir pašymo vadovėlis. Dabar kreipiasi Mokslo Drau-gijos pedagogų komisija į visus, kam tas klausimas rūpi ir kas išgali, inties darbo, kad suren-gaus pradinę mokyklai II ir III skyriui Skaitymo kninga. Su-rengtą kninga reikia atsiusti į pedagogų Komisiją ne vėliau ba-landžio 1 dienos 1912 m. Geriau-sijį veikalą komisija nutars išleis-ti Mokslo Draugijos lėšomis. Mo-klos Draugija, atsiėmus savo iš-laidas, sugrąžis autoriui visas teises. — Kas turi darbą pabaig-ta ar baigiama, prašome atsilie-p-ti.

Mokslo Dr. Pedagogų Komisi-jos vardu
Juozas Vokietaitis.
Sofija Čurlionienė.
26 VIII 1911 m.
Adresas: „Kaunas. Naujoji gatvė No. 17. „Saulės“ Kursai, J. Vokietaičiui, arba Čurlionie-nei.

Kun. prof. Matulevičius, Peter-burgo Dvasišk. Akademijos inspektorius atsiskė nuo savo vietos. Kaip rašo „Dz. Pet.“, ger-bjamasai mūsų tautietis-profeso-rius išvaziuojaš Friburgan, Švei-carijon, ir būsiaš tenyškėšios Aka-demijos profesorium. Taigi, anot „Dz. Pet.“, apie jo kandidate-turą į Žitomieriaus vyskupus nei kal-bos negali būti. Tasai pats dien-raštis rašo, jog ir kiti minėtieji kandidatai, kaip antai kun. But-kevičius ir k., taip-pat nebuve pažymėti. Kandidatu esąš Luc-ko-Žitomieriaus pavykupys kun. Longinas Žarnovieckis.

Peterburgas. Šiomet baigęs mokslus Peterburgo universitete mūsų jaunas historikas-filologas p. Justinas Jankevičius, pa-skirtas yra prie šv. Katrinos gymnazijos Peterburge. **J. B.**
(„Viltis“)

PUNSKAS, Suvalkų apskr.

60 kapekų už 50 rublių! Anan-dien atėjęs pas mane vienas ma-no pažįstamasai pasigyrė, kad koksa-tai žmogus iškasęs daug aukšinių piningų ir, nežinoda-mas, ką su jais daryti, siūlęš jam pirkti. Piningų nematęs. Tik vieną piningą turįs. Patariau dalyką išurti. — Nuvaziavęs Su-valkuosna pas jubilierių (zalat-ninkų) gavęs už tai 2 rub. Su-grįžęs žmogelis vėl atėjo pas ma-ne ir čmės prašyti paskolinti 100 rublių, už kuriuos jei ne visus, tai nors gerą dalį anų iškastųjų piningų nusipirktų. Piningų ne-paskolijau. Tik patariau gerai tame dalyke apsižiūrėti. Žmoge-lis surado moteriškę, turinėją 50 rub. Jai viską išpasakojo. Na ir abudu nuvaziavo Suvalkuosna laimės įieškoti. Nusipirko už 50 rub. 60 tariantųjų piningų, kažin-kokia sutirštėjusia-pelesuota ko-šė apskretusių. Sugrįžę vėl at-ėjo pas mane. Nugrandžius ir aptrynus štai kas pasirodė: „I kopieika 1903 goda“, tai yra vieno varinės kapeikos. Pasirodo, kad apgavikas, geresniam pasise-kimui, vieną piningą davė tikrai aukšini. Apgaviko būta kokio-tens iš Turkijos, kuris atvaziavęs čia uždarbiautų. Tai, mat, už 60 kapekų, del gošumo, užmokėta 50 rublių. Ir ką daugiau ap-gaus, kad ne lietuvių... **Kun. S. Norkus.**

GARLEVA, Marijampolės ap. Ligos. Šiomet mūsų parapijoje siaučia nemaloni viešnia — kak-lų liga žmones vargina. — Gyvu-lius kankina snukių liga. **Sim. Jokūbanskas.**

LUKSIAI, Naum. apskr. Rugs-pjūčio 17 dieną audra nuvertė nuo bažnyčios bonios didelį spi-žinį kryžių. Reiks naujas daryti. Atsieisias, anot meistro, apie tūkstantį rublių. **J. Užupis.**
(„Šaltinis“)

IŠ LATVIJOS.

Senatikių laikraštis. Nuo pra-džio 1912 metų, žada Rygoje iš-ėiti senatikių laikraštis „Staraja Rus“, kuris išėidinės kas dvi sa-vaites. Leisianti senatikių pa-šalpos draugija. („Rygos Naujienos“)

Nustojo ejęs. Vokiečių Rygos pirmieji dienraštelis „Rig. Neu-este Nachrichten“ per pusket-virtų metų savo gyvavimo prid-žęs daugiau negu 100 tūkst. rub-lių.

Užginta gyvėti Lyvžemės gu-bernijoje sustiprintos apsaugos laike žydamas Izraeliui Musorg-skiui ir Berkui Minskeriui, įtaria-miems prigulėjime prie „Bundo“.

Užginta užsilaikyti Baltijos ir kitose šalinėse gubernijose žy-dams Gersanui Vainstubui ir So-lomui Gliskui už tą, kad užsiėmė išėiviu gabėnimų į užsienį.

Pradėta skunda prieš latvių laikr. „J. Deen. Lapa“ už karei-vijos įžeidimą ir „Laika Bals“ už Dievo niekinimą.

Pasmerktas Rygos apygardos teismo 3 metams kalėjimo liko Glodėnis, iš Kauno gub. buvusis mokytojas už tatau, kad šią vasa-rą buvo parašęs grasinančius laiškų kun. Dubalskiui ir vienam laikrodininkui, reikalaudamas iš jį po 200 rub.

Verpiamųjų ir sukamųjų bo-kevinos fabrikų Baltijos krašte iki 1 Kovos 1911 metų buvo 23 su 1 mil. 803 tūkst. 527 verpiamais ir

243 tūkst. 492 sukamais rateliais. Pastarais trejais metais skaitlius verpijamųjų ratelių pasidauginęs ant 91 tūkst. 551, sukamųjų ant 61,294.

Už kurstymą prie streiko Ry-gos kalvių pasmerkti trims mė-nesiams arešto: Adomas Butu-lis, Jokubas Augštuolis, M. Pu-ceika, Johan Blumfeldt, 2 mėn. I. Barts ir 1 mėn. Ed. Mieziš.

Duonos kainą ant skatiko pa-kėlė visi Liepojaus duonos kepė-jai.

Liepojuje buvo patrauktas tei-sma redaktoriūs latvių laikraš-čio „Dsihve“ Berzinas už tatau, kad perspauddino iš vokiečių laikraščio „Vos. Zeit.“ žinią apie sėbravimąsi rusų administracijos Mandžurijoje su chunchuzais ir galvažūdžiais. Teisme p. Berzi-nas pristatė numerį „Vos. Zeit.“ su rusiškų vertimu, ir paliūdi-jimą apie leidimą to laikraščio Ru-sijon. Po to kaltinamas liko išteisintas.

Valstiečių bankas Baltijos kra-šte nupirkęs iki 1 birž. 1910 me-tų viso labo 82 tūkst. dešimtinų žemės.

Sustiprintoji apsauga Kuršės gubernijoje pasibaigė 4 rugsėjo, bet vietinis gubernatoriūs pra-nešė, kad jo išduoti įsakymai, sankaroje su įvedimu šios apsaugos, dar pasilieka spēkoje ir po 4 rugsėjo. („Rygos Garsas“)

TURKŲ—ITALŲ KARĖ.

Taip staigu pradėtoji karė Af-rikos pakraščiuose padarė nema-žą politiską permainą. Italija at-ėmė iš Turkijos didelę provinci-ją Tripolį, įsmeigė ant tvirtovės savo vėluva, pastatė čionai savo gubernatorių ir vieton turkų val-džios čia dabar jau stiprai apsi-sėdo italų valdzia. Negana to, su praikišimu Tripolio turkai nebeteko savo intekmės ir ant visų pakraščiu šioj pusėj Viduržemės Jūros, kas lyginasi tam, jog del Turkijos visa Afrika užsidaro. Tripolis nukrito nuo turkų autoriteto, anot vieno korespondento, kaip „nukrinta nuo obelės sugedęs obuolys“. Kada 35.000 italų vai-sko čmė bombarduoti Tripolio tvirtovę, ir būriai pėstininkų jau įsiveržė miestan, turkų buvęs gubernatoriūs, negalėdamas at-renti Italijos vaisko, griaudžiai sušukęs: „Tai yra mūsų mirtis iš džiuvos!“ Italų admiralas knę. Abruzzi dabar yra italų sveikina-mas, kaipo antrasis Garibaldi, ku-ris pramušė Italijai kelią į Afri-ką. Italijos karaliūs ugdinaš vil-tį, kad visa artimoji Afrika da-bar pereis prie Italijos, atidarys vartus milijonams italų išėivių, o vartus milijonams italų išėivių, o sios romenų imperijos valdono ti-tula.

Puolimas Tripolio išsaukė Tur-kijos sostapilėje, Konstantinop-olijne, baisų triukšmą. Politiški reikalai taip susimaišė ir sutriko, kad net parlamento susaukimas tapo atidėtas. Sultanas žadęs apšaukti naujus visuotinus rinki-mus, per kuriuos būsiaš bandoma kaip galint nedaleisti į parlamen-tą „Vienybės ir Progreso“ parti-jos šalininkų arba taip vadinamų jį jaunaturkių. Sultanas mat mano, kad per jų politiką įvyko Turkijos nusilpimas, iš kurio pa-sinaudojo italai. Jeigu parla-mentas dabar savaimu susirinktų, tai sakoma sultanas jį išaikytų.

Malonu matyti, kad mėš jau or-ganizuojamės ir kviečiame visas lietuviskas draugystes ir visokias kuopas prisidėti prie atėivių šėl-pimo, renkame aukas, kad pasta-tyti lietuvių atstovą kaslegarnėje. Vienok gaila, kad mėš neatsižvel-giame ir ant to, jog šitas darbas dar nėra didžiausias ir visiškai užbaigtinas, jog mūsų pastatyta-sai žmogus ant Ellis Island dar neišris mūsų atėivių suglobėjimo klausimo.

Gerai, kad mėš užsiimame tokį darbą: tik jis nepakaktinas; jam turi būti patiesnis fundamentas. Mums visu-piramu reikia apsarstytį, kad ateitis iš mūsų daugiau reikalauja, negu atstovo. Kur mėš padėsite tą atkokuvių sve-tį, jeigu jo aplinkybės reikalauš? Juk mūsų atstovas negalės vienu ar kitus atėivius su savim laiky-ti ir jiems pragyvenimą suteikti.

Tegul dabar bus gerai ir su at-stovu. Bet užtai ateitin ką kita mįslykime. Pirmiausiai turim rū-pintis nam tikslui parūpinti to-kius namus, kuriuose galėtumėm atėivius užlaikyti, katrie neturi aiškių adresų ar piningiškos pa-šalpos, pakol iš savo brolių jos susilauks, arba kiti kokiei nei-laimei istikus, kad mūsų atėiviai turėtų kur prabūti bent kiek lai-ko ir būtų aprūpintas jų gyven-i-mas ir apsaugoti jie nuo išnando-tojų.

Šitoks namas mums pirmu-pirmiausiai reikalingas. Todėl ir reikia pasidarbuoti, kad būtų tam tikslui renkamos aukos ir nuolatos priminama apie tai po mūsų susirinkimus ir išaiškina-ma, kokiama tikslui yra renkamos tos aukos, o visuomenė ilgainiai tą supras ir labjans visi prisidės ir parems tą naudingą darbą.

Rods ir dabar gamiai skambė: kviečiame visas organizacijas pri-

Tokiu būdu Turkija nevien pra-kišo Tripolį, bet dar ir namie su-silaukė didelę suirutę.

Kiek lėšavo abiem pusėm ši trumpūtė, bet labai svar-bi karė, dar tikrai neži-noma. Buvo pranešta, jog italai, nuskandino du turkų torpėdiniu laivu ir 57 mažesnius su turkų kareiviais paėmė. Tuom-tarpu turkai paėmė tris italų lai-vus, vieną suplėšė minomis. Bet, žinoma, turkai praikišo daug dau-giau už italus Sakoma, kad už-imanat Tripolį bombos suardė pa-kraščiu gintuves, suardė turkų general-gubernatoriūs palocių, prie to žuvę labai daug turkų ka-reivių. Turkai labai narsiai ko-voję, bet negalėjo atsispirt, nes kaip ant sausžemio taip ir ant jū-rių, visur turkų kanulės, šautu-vai ir kiti ginklai prieš italų gin-klus pasirodė tik kaip kokia zo-bova. Turkų valdzia matomai niekad nesirūpino apie naujosios gadynės ginklus.

Karė dar visgi nepasibaigė, t.k dabar ji susituopė ant Randonosios Jūros, būtent netoli turkų provincijos Albanijos. Čionai turkai dar vis nepameta vilties, kad pasiseks italus nuo vandėnų išvyti ir parodyti savo galybę. Sakoma, kad turkų sultanas, nors nesitiks atgauti Tripolio, bet no-ris priversti Italiją, kad nors iš vardo pripažintų sultana virš-i-ninku ant Tripolio ir kad tuomi sultanas galėtų palaikyti savo garbę prieš savo pavaldinius Turkijoje. Kaip tas nusiduos, matysime ateityje. Tuom tarpu į sitą karę kitos šalys aktyviškai beveik nesikišo. Šiaip ar taip, bet Turkija Tripolio nebeteke, o Italija gavo sau naujus kraštus, kur galės pakreipti savo išėivius.

PRIE ATEIVIŲ ŠELPIMO.

Malonu matyti, kad mėš jau or-ganizuojamės ir kviečiame visas lietuviskas draugystes ir visokias kuopas prisidėti prie atėivių šėl-pimo, renkame aukas, kad pasta-tyti lietuvių atstovą kaslegarnėje. Vienok gaila, kad mėš neatsižvel-giame ir ant to, jog šitas darbas dar nėra didžiausias ir visiškai užbaigtinas, jog mūsų pastatyta-sai žmogus ant Ellis Island dar neišris mūsų atėivių suglobėjimo klausimo.

Gerai, kad mėš užsiimame tokį darbą: tik jis nepakaktinas; jam turi būti patiesnis fundamentas. Mums visu-piramu reikia apsarstytį, kad ateitis iš mūsų daugiau reikalauja, negu atstovo. Kur mėš padėsite tą atkokuvių sve-tį, jeigu jo aplinkybės reikalauš? Juk mūsų atstovas negalės vienu ar kitus atėivius su savim laiky-ti ir jiems pragyvenimą suteikti.

Tegul dabar bus gerai ir su at-stovu. Bet užtai ateitin ką kita mįslykime. Pirmiausiai turim rū-pintis nam tikslui parūpinti to-kius namus, kuriuose galėtumėm atėivius užlaikyti, katrie neturi aiškių adresų ar piningiškos pa-šalpos, pakol iš savo brolių jos susilauks, arba kiti kokiei nei-laimei istikus, kad mūsų atėiviai turėtų kur prabūti bent kiek lai-ko ir būtų aprūpintas jų gyven-i-mas ir apsaugoti jie nuo išnando-tojų.

Šitoks namas mums pirmu-pirmiausiai reikalingas. Todėl ir reikia pasidarbuoti, kad būtų tam tikslui renkamos aukos ir nuolatos priminama apie tai po mūsų susirinkimus ir išaiškina-ma, kokiama tikslui yra renkamos tos aukos, o visuomenė ilgainiai tą supras ir labjans visi prisidės ir parems tą naudingą darbą.

Rods ir dabar gamiai skambė: kviečiame visas organizacijas pri-

sidėti prie pastatymo ant Ellis Island mūsų lietuvių atstovų! Bet žmonės to šauksmo dar gerai nepermatė, ir jiems iš atstovo dar neišrodė, kad bus daug naudos; todėl vieni prisidėdama su keliais centais, o kiti visai atsisakė; o ant galo, kad ir visi prisidėtų, tai dar klausimas, ar šitas darbas amžinai pastovės. Laikiniai arba tam metui galės tasai visų draugų, klubų ir kitokių organizacijų prisidėjimas tikrai pagalbėti; bet mes norim šitą darbą ant visados pastatyti, ne vienam metui. Jeigu vieni dar prie to pristoją, o kiti visai nepristoja, suprantamas dalykas, kad tokiu būdu ir iš tos pašalpos arba aukų mes negalim užlaikyti žmogų ant Ellis Island.

Ant aukų ir gi nėra ko atsidėti. Kas šiemet aukavo, kitą metų gal nenorės aukoti; sakys: tegul kiti duoda, mes jau davėm. Ir tokiu būdu sunku bus mums visą laiką kolektuoti tuos pinigus. Ir visi tie pinigai išeis ir nebegrįš. Kas kita būtų, jeigu aukas rinktumėm Ateivių Namui. Čia visi aukautų be skirtumo, kiek kas gali, ir kada pastatytumėm tą taip reikalingą mums namą, tada jis patsai jau būtų mūsų visuomeniškas turtas ir jis patsai save nuo ateivių apsimokėtų.

Argi negalėtų patis atvievali tokio žmogaus užlaikyti? Drąsiai galėtų. Reiktų tiktai įvesti tokią madą, kad žėdnas atkeliavęs lietuvis, be skirtumo ar tai vyras ar moteris, ineidami į šitą šalį turėtų mokėti sakysim po 1 dol., kaipo į kokią organizaciją įstodamas. Tai būtų jau nuolatini emigracijos fondas ir neišibaigianti auka. Tokiu būdu ir padengtume visus reikalus, ir mums daug pasilengvintų tas darbas. O kitokiu būdu mes nieko nenuveiksime.

Taigi mes turime visi išvieno rūpintis, per visokius susirinkimus ir mintings, kad kometitai išaikiškintų ir ragintų aukoti, kas kiek gali, taipgi kad būtų tam skiriama dalis nuo visų piknikų, balių ir kitokių susijimų. O tas mūsų didžiausias darbas greitai eis pirmyn ir po metų-kitų turėsime savo Ateivių Namą, kuris pagelbės mūsų pačių broliams ir seserims, katrie plaukia į šią palaimintą Ameriką aukso kalnų jėškodami, kiti savo brolių, seserų ir giminių išsiilgę, norėdami pasimatyti ir savo laimę ir liuositybę surasti, o tankiai randa vargus ir ašaras, — ir vis del menko dalyko: del nebuvimo ateivių namo. Pamišlykim sau žėdnas: ar būtų malonu bent vienam atplaukus tokį kelią ir vėl būti grįžtū atgal, praleidus visą savo turtą ir tiek vargo iškęntus? Tik pamišlykim! J. K. Mikas.

KELETAS PASTABŲ IŠ II-OJO LIETUVIŲ LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAŽIAVIMO.

V.

Trumpas tebuvo laikas redaktorių ir visuomenės veikėjų darbui susivažiavime, o klausimų pasirodė neišsemama rodos begalinė! Visgi, kiek suspėta, paimta svarstyti pačius reikalingiausius mūsų laikraštijos ir visuomenės dalykus. Mes užbaigim pereištąjį straipsnelį su rezoliucija apie leidimą kūdikių viešona mokyklosna. Šį pavėsimė kitai eilei nutarymų. 1. Apkalbėta dabar Suv. Val. valdžios įvestieji taupomieji krasos bankai. Visi dalyvanjan tie laikraštlininkai karštai išsire-

škė už tuos bankus ir pasižadėjo laikraščiuose prie kiekvienos progos aiškinti visuomeni tų bankų naudingumą, kad tuomi atpratinti mūsų viengėčius nuo visokių žydėlių ir kitokių netiesotų taip save vadinančių „bankierų“, kurie kasmetas, kad ne vienur tai kitur subankrutina ir nuneša tūkstančius dolerių, su rinkty iš neatsargių mūsų viengėčių. 2. Parėjo blaivybės klausimas. Daug buvo visokių nuomonų, bet visi sutiko su tuom, jog šiandien girtuoklystė lietu-

naudingų lietuvių kolonizavimąsi miestuose ir ant laukų arti vietni kitų; ypač pataria, keltis ant laukų ir įsikurti savo naujokynes, kaip daro vokiečiai, švedai, finai ir lenkai; lietuviams tas lengva, nes jie pripratę prie žemdirbystės ir gali būti ant laukų daug laimingesni, negu miestų fabrikuose, kur prastoja savo sveikata, o neretai ir gyvasti. Tam tikro kolonizavimosi plano suvažiavimas dabar neišdirbo, bet turi tiksli jį sutvarkyti ateinančiam susivažiavimui. 5. Čia

7. Kiltant nors palengva lietuvių kulturai, mes niekad nepamatome šitos kultūros vaisių kruvonų. Todel nutarta platinti laikraščiuose lietuviškų parodų idėją (ne parodų vaikščiojimo gatvėms su muzika, bet tokių, kur suvažta būtų iš visos Amerikos lietuvių jų visokie išdirbiniai, lietuvių išradimai, ūkio produktai, audiniai, piešimai, kningos, laikraščiai, etc.). Ikšiolei mes Amerikoje dar neturime visuotinos parodos, tik anais metais Waterburio „Šviesos“ Drėstė buvo pa-

lies įstatymais, ir net Scrantone 2-rasis laikraštlininkų susivažiavimas apsvartė tą svarbų sumanymą, ir galų gale nutarė — daugiau dėti į laikraščius straipsnių, katrie nuolatos aiškintų šios šalies — Suvienytųjų Valstijų reidą arba tvarką.

Kad mūsų žmonės nepažįsta net svarbųjų šios šalies įstatymų, tai jau tas atvejis atvejais buvo parodyta; ir, žinoma, kad užtai reikia pasakyti ačiu mūsų laikraštijai, kuri visai mažai kada rašė, kad tokie ir tokie yra įstatymai, kuriuos privalo kiekvienas šios šalies gyventojas pildyti; o kuris nepildo, turi būti nubautas. Tokiu būdu mūsų liaudis tankiai per savo nesusi-pratimą ir nežinę apie šalies įstatymus, išmoka šimtus ir tūkstančius dolerių baudos, ir da mūsų tautos vardą pažemina, taipgi ir finansiskai stuma bankrutanti...

Įstatymų nepažįsta netik prašciokėliai, bet ir tie save tituluo-jantįs „intelligentai“. Iš daugelio faktų galime paminėti nesėnai Bostone areštavimą Bagočiaus, už nepildymą krasos įstaty-mų; tas žmogelis už peržengimą S. V. krasos įstatymų ir dabar stovi pas komisijonierių Hays po \$500 kaucijos.

Čion pasirodo, kad netik darbo žmonės neturi supratimo apie šios šalies įstatymus, bet ir mūsų „pilizopai“, kurie vadinas draugijoms „expertais“, „tiesų žinovais“, ir skelbja įvykšias „geresnį surėdymą“

Labai malonu būtų, kad mūsų mokintėsi lietuviai, tiesų žinovai, kaip adv. Bračulis, Lopatta, Kriaucūnas, ir kiti juristai, pradėtų rašyt į laikraščius nors po trumpą straipsnelį apie šios šalies senuosius ir naujai išleidžiamuosius įstatymus, iš ko mūsų ateivi-ja daugiau ingytų apšvietos ir nesiduotų savęs išnaudoti.

Tiesių žinojimas visomis gady-nėmis buvo gerbjamas, ir jisai kiekvieną tautą žymiai pakelia civilizacijoje. Ir mūsų tautą iš-ganys tik mokslas, apšvieta, kul-tūra ir darbštumas, o ne kokie „revoliucioniški“ ir „politiški“ šūkavimai, kokius skelbja tokie vadovai a la Šukys, Purvis ir kiti kurizgusių nuomonių žmogeliai, surizgę neišikina žmonėms teisų ir pilietiskumo, bet platina kaž-kokią anarchiją (anaiptol ne socializmą, nes socializmas pa-remtas ant augščiausiojo žmoni-jos pilietiskumo)...

Gažnų Mikas.

APIE ALASKA.

Ketchikan, Alaska.
Rugsėjo 14, 1911.

Guodotinas Rėdytojau:—

Man besiviešint porą savaičių atgal tarpe lietuvių New Yorko, Pensylvanijos ir Illinoisaus valstijų teko išgirsti visokių už-klausimų kaslink Alaskos, iš kurių man davėsi suprasti, jogei daugelis mažai ką žino apie šitą milžinišką žemės plotą, vadinamą Alaska. Šiokių užklausimus teko man tankiai išgirsti. Kaip didelis yra Alaskos miestas? Kaip žmonės ten gali gyvent ant ledų? Ar jau visą aukšą iškasė? Ar ten vasaros suvis nėra? etc. etc.

Matydamas iš augščiau pami-nėty klausimų, jog trumpas aparšymas Alaskos nebūtų proša-lig, meldžiu idant sekantį patal-pintumėt jūsų laikraštje.

Alaska tapo nupirkta nuo Ru-sijos 1867 metuose, ir Suvienytos Valstijos užmokėjo už ją \$7,200,

000 (tuom tarpu Aleksandrui II-jam prirėkėjo grašio). Alaskos plotis susideda iš 590,844 ketur-kampjū mylių, tai yra didesnis plotis už šitų 20 valstijų, sudėty į krūvą — Maine, New Hamp-shire, Vermont, Massachusetts, Connecticut, Rhode Island, New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, West Virginia, North Carolina, South Carolina, Georgia, Florida, Alabama, Mississippi ir Tennes-see. Gyventojų laiku pirkimo Alaskos buvo tik apie 30,000; da-bar gi jau yra 63,000, kurie susi-dėda iš 29,000 senovinių alaskie-čių, arba taip paprastai vadinamų indijonų; atliekami gi 34,000 susideda iš didžiausios dalies amerikiečių, paskui įvairių slavie-kų tautų (rusų, juodkalniečių, slovakių, dalmatų, serbų, lenkų, etc.), skandinavių, ir mažu būreliu vokiečių, fran-cūzų, italų, užbaigiant su apie 150 lietuvių.

Didžiausios pramonės Alaskos susideda iš aukšnių ir varinių kasyklų, žuvininkystės ir bran-gių skūrečių visokių žvėrių.— Apie dvidešimtis milijonų vertės aukso Alaskoje išleidžia kasmetas ir apie dešimtis milijonų vertės— žuvų. Nuo nupirkimo Alaskos 1867 metuose Suvienytos Valsti-jos apturėjo iš Alaskos \$160 mi-lijonų vertės aukso, \$60 milijonų vertės brangių kailių (skūrų) ir surišum \$100 milijonų vertės žu-vy; tai gi iki šiam laikui už \$7 milijonus užmokėtus Rusijai, jau mes esame tik iki šiam laikui ga-vę net \$320 milijonų. Be abejo-nės, gaila yra dabar Nikolajuų, jog jo diedukas Aleksandras tokį blogą andelį padarė!

Klimato arba oro Alaskoje ga-lima rast visokie. Pakraščiais prie marių, ir pietiniame krašte Alaskos tai yra daug šilčiau ne-gu Lietuvoje; kaip kokias žiemas tai nei ežerai nei maži upeliai ne-užšala; bet gi žieminė ir vidurinė (tai yra apie 400 mylių nuo ma-rių krašto) Alaskoje pasiekia net iki 60 ir daugiau gradusų (Fahrenheit) šalčio; bet gi šaltis „revoliucioniški“ ir „politiški“ šūkavimai, kokius skelbja tokie vadovai a la Šukys, Purvis ir kiti kurizgusių nuomonių žmogeliai, surizgę neišikina žmonėms teisų ir pilietiskumo, bet platina kaž-kokią anarchiją (anaiptol ne socializmą, nes socializmas pa-remtas ant augščiausiojo žmoni-jos pilietiskumo)...

Žemdirbystė Alaskoje yra da-visai mažai išsiplėtojus, bet val-džios tyrinėjimais darodo, jog būtų galima ir ūkes pradėt Alas-koje; bet beveik visi žmonės at-kelija ūion ne ūkių jėškot tik aukso, užtaid žemdirbyste nėra kam užsiimt.

Darbininko būvis Alaskoje yra ne blogiausias. Pietinė Alaskoje paprasto darbininko mokeskis yra \$3.50 ant dienos, be maisto; vidurinė gi ir šiaurinė Alaskoje moka nuo \$4.00 iki \$6.00 ant dienos, ir duoda maistą.

Jeigu kas norėtų šį-tą daugiau apie Alaską dazižnot, mel-džiu atsiškaut asmeniškai žemiau padėtu adresu.

Su guodone,
Kazys Kraucūnas,
Ketchikan, Alaska.

KUR TEISYBĖ?

Štai prieš mane guli du laikraš-čiai: „Kova“ ir „Vienybė Lie-tuvninkų“; tikra nelaimė, kad du,— jeigu būtų kuris vienas, viskas eitųsi geriau, galva leng-vesnė...

Ir ištikro šiandien vargas su skaitymu tų mūsų laikraščių; žmogus norėtum daugiau skaityt, daugiau žnot, prasilavint, bet dejal kad negali suprasti, kur

II Laikraštlininku Suvažiavimas su svečiais.

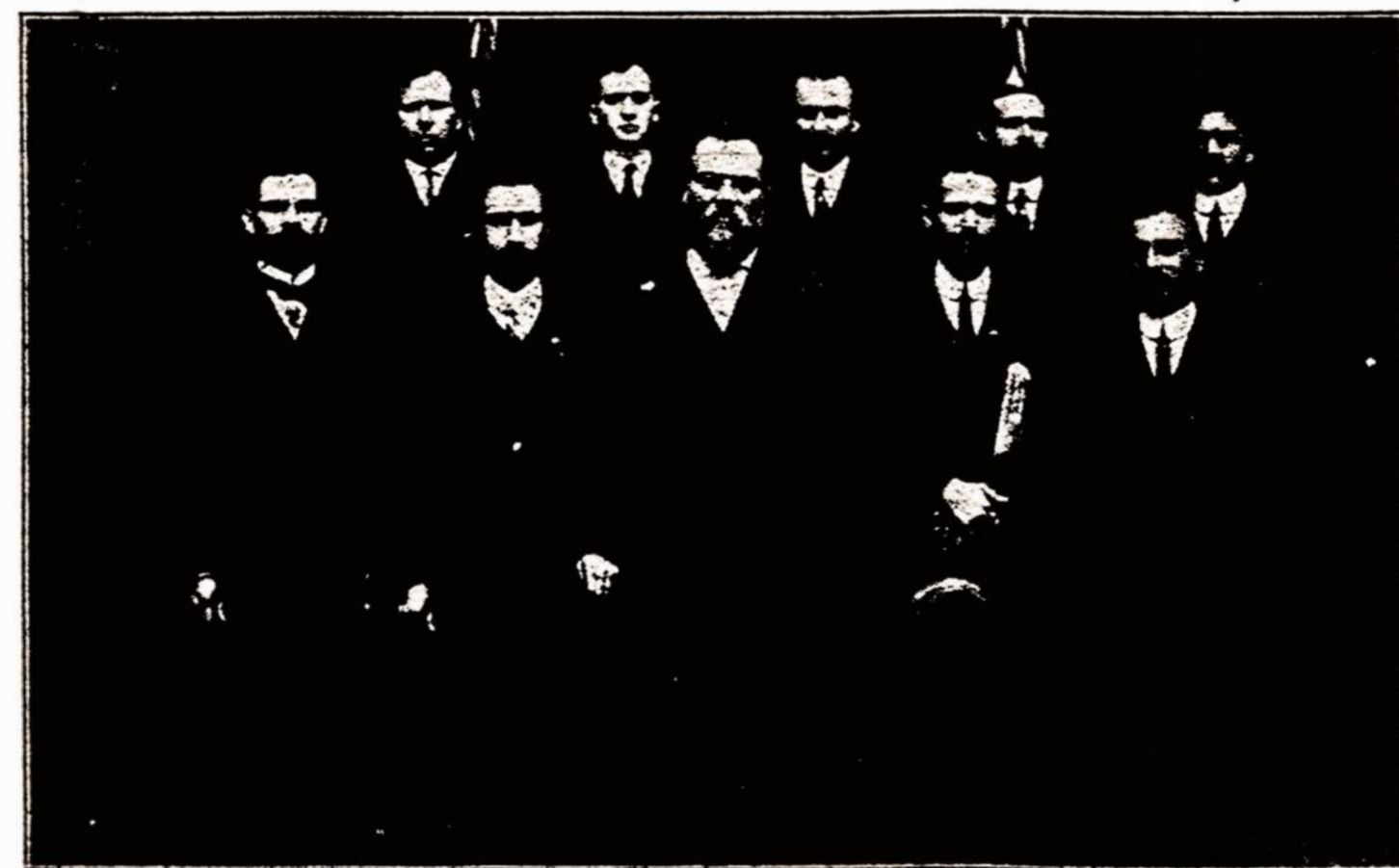
Nuo kairės į dešinę. — pirmoji eilė J. Hertmanavičius, J. Vanagaitis, D-ras J. Šliupas, V. K. Račkauskas ir J. O. Sirvydas. Antroji eilė: P. Brandukas, S. Tananevičius, J. J. Paukštis, V. Šliakys ir A. Lalis.

vių tarpe virsta į mūsų naciona-linį pavojų ir grėsia lietuviams kaip fiziška taip ir dvasiška de-generacija (išgamyte). Kaip su-tuomi apsiरेiskimu kovot? Tuom tarpu nutarta griebtis šokių prie-monų: a) įvesti laikraščiuose skyrius rašymo apie blaivybę; b) Apšvietos komisijai patarta parūpinti skaitytojus lekejų, kuriose nurodinėjimais, diagramomis ir ilustracijomis būtų aiš-kinama alkoholio vodingumas. 3. Pagaliaus, tarp ko kito, susi-važiavime gimė mintis apie da-bartinį išsimėtimą mūsų literati-kųjų spēkų ir apie stoką organi-zacijos tarpe mūsų redaktorių ir abelnai literatiškųjų darbininkų.

dalyvavę lietuvių moksleivių, kai-kurių grupelių atstovai (iš Waterburio A. Želvys ir iš Scrantone A. Grybūtė ir H. Šliupjūtė) perstatė suvažiavimui apie stoką lietuvių moksleivių organi-zacijos, ypač angštesnėse mokyk-lose. Pirminė (p. Želvys), kad yra jau sumanoma tverti draugi-jas lietuvių kolegijų studentų. p—lė Grybūtė ir Šliupjūtė čia pertarė, kad negerai yra, jog liet. kol. studentai nori tvertis atski-ran nuo High School studentų. Susivažiavimas pagaliaus labai karštai pritarė mūsų moksleivių organizavimuisi, redaktoriai pa-sižadėjo šitą judėjimą remti, po-draug patarė čia esantiems moks-

mėginusi ir jai labai gražiai nusi-sekė. Laikraštlininkai nuog šiol pasizėda prie kiekvienos progos pavizinti šitą sumanymą, kad įrengti kada-nors pirmąją visos Amerikos lietuvių kulturinę pa-rodą. 8. Pagaliaus apsnėkėta vienas iš didžiausių ir nebe atidėtinų lietuvių reikalų—statymas mie-stuose tautiškiųjų namų. Čia da-lykas pačios visuomenės. Ji se-nai jau kenčia šitą skaudų neda-teklių ir kasmetas išpila aibes pi-ningų svetimiems už sales ba-liams, susirinkimams, prakal-boms, teatrams, lekeijoms, etc. Tuomtarpu suvienytomis jėgomis už šituos pinigus galėtų pasista-tyti puikiausius tautiškius namus,

II Laikraštlininku Suvažiavimas, Scranton, Pa.

Nuo kairės į dešinę. — 1 eilė: plė Spudžiūtė, S. Tananevičius, plė Hypatia Šliupjūtė, B. Buja-nauskas, J. J. Paukštis, plė E. Gilbaitienė ir F. Valentiniavicius. 2 eilė: V. K. Račkauskas, p. K. Gilbaitienė, J. Vanagaitis, Dr. F. Matulaitis, J. Hertmanavičius, plė A. Grybūtė, Kun. V. Dembskis. 3 eilė: p. Želvys, A. Zymontas, — 1 —, V. Šliakys. 4 eilė: P. Brandukas, A. Lalis, J. O. Sirvydas, Dr. J. Šliupas, p. Baltrūnas, S. Milavas ir v. Zaboras.

Pasikalbėjimai privedė prie to, kad čia-pat tapo sutverta „Rašy-tojų Draugija“, kurios pamatinis tikslas bus: aprūpinimas mūsų rašto darbininkų ekonomiskai ir pakėlimas mūsų originalinės raštijos. Draugijos valdyba išrinkta: prez. V. Šliakys, sekr. A. Lalis (jo pagelbininku V. K. Račkauskas), kas. Dr. F. Matulaitis. Įstoję čia-pat „Rašytojų Draugi-jon“: Dr. F. Matulaitis, J. O. Sirvydas, J. Vanagaitis, Dr. J. Šliupas, V. Šliakys, P. Brandukas, V. K. Račkauskas, A. Žy-montas, A. Lalis, S. Tananevičius. Su šituo tapo padėtas pamatas mūsų rašytojų organizacijai, kuri-ios ikšiolei dar nebuvo. 4. Kal-bėta apie lietuvių kolonizaciją. Susivažiavimas pripažįsta labai

leivių atstovams, kad jie bandy-tų susiorganizuoti kruvon, kaip kolegijų taip ir High Schools lietuvių studentai, be to užmegsty ryšius ir su Europos lietuviams moksleiviais. 6. Susivažiavimas išnėšė bendrą nuomonę, kad ikšiolei lietuviai amerikiečiai labai maža tesirūpino susiartinti su mūsų broliais latviais išėiviais Amerikoje. Latviai yra labai toli su jais susiartinę, daug laimė-tume ir savo kultūros pakėlimui. Todel nutarta: a) laikraščiams mainytis su visais latvių laikraš-čiais išėinančiais Amerikoje, o jei galima — ir su europiskiais; sek-ti latvių gyvenimą; b) užmegsti sąryšius su latvių kolonijomis, artintis su jų draugijoms, etc.

kuriuose galėtu atlikti visus savo kulturinius reikalus ir inkurtų juose kningynus bei mokyklas. Laikraštlininkai deda visiems savo bendram redaktoriams už švenčiausią pareigą vesti liaudy-ję agitaciją už statymą tautiški-jų namų.

Reporteris.

DAUGIAU RAŠYT APJE ŠALIES ĮSTATYMUS.

Kad mūsų laikraščiams reikia daugiau rašyti apie šios šalies įstatymus, tai jau mūsų pažangesni laikraščiai ir pirmiau kalbėda-vo. Pripažinta senai faktas, kad reikia mūsų brolius ateivius, kiek galima, supažindinti su šios ša-

teisybė. Gal šitas mano išsitarimas pasirodys keistu; bet, ištikrųjų taip yra.

Kas gali pasakyt perskaitęs „V. L. N.34 korespondenciją ir „Kovos“ tame-pat nr. straipsnėly — „Svetima liga“; rodo dviejų teisybių niekad negal būt, bet čion yra tikri stebūklai.

Deja! aš į stebūklus netikiu, bet ir dviejų teisybių nepripažįstu. Vienas, tikrai meluoja; bet katras? Ar „Kovos“ A. Žymontas ar „V. L.“ korespondentas Antanas; abudu apie tą patį vieną dalyką rašo, ir abudu turi po savotišką teisybę. „V. L.“ kor. Antanas sako, kad Šukis rėmėsi vien ant „Keleivio“ ir „Kovos“ pasakymų, kad kun. Olšauskas šnipas. „Kovos“ A. Žymontas, kad iš susirinkusių radosi liudininkai, kurie yra nukentėję net ypatingai nuo kun. Olšauskio. Vienas tikrai bjauriai, begėdiškai meluoja; bet katras? ...

Vyruciai, imdami plunksną į ranką, pamastykite, ką darot, ir gerai pamastykite. Del savo kokių ten oziukų, nenuodytis melaigijaus nuodais nekaltų skaitytojus.

J. Pelėda.

L. N. Tolstoj. DAINOS PO KAIMA.

Dainų aidai ir muzikos harmonija labai aiškiai buvo girdėtis, bet per miglas nič nieko nesimata. Tai buvo atsiskyrimo diena, ir delto tos ankstyvosios dainos mane tulyd užinterešavo.

— A-a, tiesa, juk šiandien „novobrancus“ išveža, — atsiminiau sau; da ir pats anandie kalbėjan, jog iš mūsų kaimo net penkius išveš, ir nuėjau prie tos sutartinės ir linksnumu viljončios dainos.

Kuomet aš prisitartinu prie dainininkų, dainos ir harmonija nutilo. Dainininkai, tai yra vežami kaimynų berniukai, suėjo į mūrinį namą, pas vieno iš novobrancų tėvus. Priešais duris stovėjo nedidelis būrelis moterų, mergaičių ir vaikų. Nespėjau dar užklausti moterų, kieno vaikinus veža ir ko jie čia suėjo, kaip per duris išėjo, motinių ir seserų palydomi patį jauniausi vaikinai.

Jie buvo penki: keturi nevedę, vienas vedęs. Mūsų kaimas visai arti miesto; pirmiaus visi novobranciai mieste uždarbavo, todėl buvo apsirėdę miestais, geromis drapanomis, naujais švarkais, pro sytais marškiniais ir lekeruotais batais. Labiausia man puolė į akį nedidelis, gražus vaikas, melus, linksmas, skaisčius jo veidas ir ką tik dar pradėję dygti ūsiukai, taip-pat ir barzda... gražios, mėlynos akys. Kaip jis išėjo, tuojuos emėsi už didelės ir brangios harmonikos, pakabintos ant diržo per vieną petį, pasveikinęs mane, jis pervedė pirštais per klevišius, ir linksmai užtraukė „marš pana“; tuomet su jais ėjo taipgi vienas nedidelis, tiesus, baltaplaukis vaikas. Jisai, pasidairęs į sūnus, nusišysojo ir užtraukė pirmu balsu, veikia paėmė kitas, ir dainos aidas pasklido po visą kaimą.

Baltaplaukis vyrukas buvo jau vedęs. Du ėjo pirkas, o tris linkusieji, taipgi gerai apsirėdę, ėjo paskui juos, ir niekuom ypatingu tas būrelis neišsilygė, jei bent tuom, kad vienas buvo labai didelis.

Aš ėjau kartu su jais. Dainos

aidas darėsi vis aiškesnis, nei vienas iš jų neparodė liūdnumo nei gailėsčio kaslink' apleidžiamųjų namų. Kaip tik priėjome prie antros ūkės, kurioje jie turėjo būti taipgi pavaišinami, visi sustojo; tuoj pradėjo čia rinktis ir moteris. Negalėjau suprasti, apie ką jie pradėjo mįslyti. Girdėjosi visuose šonuose liūdni paskiri balsai ir gailūs žodžiai motinių, tėvų... Po kiekvienos dainos, pradėjo garsiai ir visokiais balsais verkti motinos, o vėliaus apsiopylė ašaromis visos moteris. Tai buvo: motinos, seseris ir novobrancų mylimosios. Tarpe verkimmo buvo girdėtis ir pašalinių kalbos.

— Tegul jau taip bus, Matrena, aš meldžiausi, — išgirdau aš žodžius vienon motinos į stovintį vieną novobrancą; tai buvo jo motina.

Vaikinai suėjo į būstą; aš likausi ant gatvės; kalbėjomės su pažįstamu ūkininku Vasilium Orškovu, būvusiu mano mokiniu. Jo sūnus buvo vienas iš tų penkių, — tas-pats, kuris yra jau vedęs pačią, kuris ėjo taipgi gražiai dainuodamas.

— Ką gi ar gailiesi? — tariau aš.

— Ką gi padarysi! Gailėsies, nesigailėsi, tarnaut reikia.

Jis papasakojo apie visą savo gyvenimą ir ūkį. Turėjo jis tris sūnus: vienas buvo namie, o ant-ras buvo tai tas novobrancas; trečias gi gyveno jau sviete; tas duodavo senam tėvui pašalpą. Šitas novobrancas buvo, tiesą pasakius, netikęs vaikas, nėsa neklausė tėvo.

— Pati jo yra miesčionka, mums visai nereikalinga, nes nieko nežino apie ūkio. Ką jis veiktų nuo mūsų atsiskyręs? Ką tik savę išmaitintų. Gaila, tai gaila! Bet ką gi padarysi?

Bekalbant mums, vaikinai išėjo iš būsto ant gatvės, vėl pasigirdo verksmas, vėl liūdnumas. Pastovėję kokias penkias minutes, tęsė tolyn, vėl harmonika ir dainos. Negalima buvo nestiebėti iš jų jaunuos energijos, vikrumo; liūdnumą rodo užtrenktos dainos; jų aide negalėjo besisigirdėti pašalinių verkimų; pasidairė į sūnus ir vėl užtraukė dainą, žengdami tolyn. Baltaplaukis matomai buvo dainų mylėtojas; turėjo gerą ir aiškų balsą, tarsi lakštingalos. Aš žiūrėjau ant jo, — kuomet męs susitikome su juo, pažvelgus į akis — jis lyg nuliudo; ūmai pasisuko į šoną, ir vėl tęsė dainą, vis tolyn ir tolyn eidami.

Kuomet priėjo penktą ir paskutinį būstą, visi suėjo į vidų, aš inėjau paskui vaikus. Visus penkius vaikus susodino už skobnius. Ant skobnių buvo duonos, degtinės ir kumpis. Taspats ūkininkas, su kuriuom kalbėjau, kuris palydėjo savo apsiavedusį sūnų, pripylė stiklus degtinės ir dalino. Vaikinai gėrė degtinę, bet visgi buvo susirūpinę ir liūdni; išgėrę po porą stikliukų degtinės ir sugražino stiklius. Gaspadinė pjaustė kumpį ir davė užsikąsti. Ūkininkas vėl pylė į stikliukus degtinę ir vėl dalino...

Tuom tarpu, kuomet aš vis žiūrėjau į vaikus, iš už pečiaus išėjo jauna ir graži moteris, šviesiai geltonais plaukais, susuktis ant galvos į ritinėlių; auserose buvo aukšiniai auskarai. Ji buvo su šviesiai žaliu šilkiniu sijonu, su lekeruotais čėverkykais ir augštais ažuoninėmis; ji man buvo nepažįstama ir nematyta; išrodė visai į miesčionką. Išėjo vidurin aslos, patrepsejo, pasistapė ant

ažuoninčių, tarsi ji visai neatreipė į nieką atidžios, nusijuokė ir nuėjo kamaron. Viskas pas šitą moteriškę: ir jos drapanos ir jos veidas, buvo nepaprasta; aš niekaip negalėjau suprasti, kas ji per viena ir kaip ji atsirado Vasiliaus būste. Aš paklausiau moteris, sėdinčios su mano pačia: kas ji tokia?

— Tai Vasilienės marti, — ji miesčionka — atsakė man. Ūkininkas pripylė po trečią stiklėlį, bet vaikinai atsisakė daugiau gerti. Sustojo, pasimeldė prieš Dievo Motinos paveikslą, kuris buvo kampe, padėkavojo namiškiams už pavaišinimą ir išėjo ant gatvės.

Ant gatvės pasigirdo verksmas. Pirmoji pradėjo verkti, išėjusi su vaikinais, sena bobutė. Ji taip griaudžiai verkė, kad nebesijautė savęs iš gailėsčio; nuo jos ir visos pradėjo verkti, negalėdamos susilaikyti iš griaudumo; senukė beverkėdama apalpo.

— Kas ji tokia? — paklausiau. — Tai yra Vasiliaus motina, reiškia sūnaus bobutė. Kuomet senukė iš puodelio gailėsčio apalpo je didelė ant rankų šale stovinėčių moterų, vaikinai atsiveikinę su visais vėl leidosi tolyn, užgrojo harmonika, vėl pasigirdo dainos aidas.

Išėjus iš kaimo, privažiavo vežimai, susėdo visi novobrancai į vežimus ir leidosi tolyn; visi liko gale kaimo verkdami. Bet tarpe išvažiuojančių verkimo ir liūdnumo jau nebuvo daugiau matyt. Muzikantas pradėjo rodinėt visokias gymnastikų stukas ir įvairiai vartytis; tai vėl paliovės uždainuoja koksa juokdarys; tai buvo tas Vasiliaus sūnus. Ir seni ir jauni ir maži, visi, kurie čia buvo susirinkę, visi juomi gėrėjosi, nes buvo linksmas, pilnas mitrumo ir visados gyvas; aš irgi juomi stebėjau.

— Prieš vaiskan ėjimą ir linksminasi! — tarė kas tai iš susirinkusių.

— Ką darys? Likimas verkia, likimas linksminas ir dainas dainuoja.

Tuomet priėjo prie dainininko energiškais žingsniais tasai, ką buvo labai didelis. Pasilenkęs į dainininką kažin ką jam pasakė.

— Kokis tai stambus jaunikaitis, — pamislinau aš, — be abejo, nės jį paskirs kur-nors ir gvardiją. — Iš kur jis? Tokis drąsus, — paklausiau aš, rodydamas vaikiną, nedideliam senėliui, priejušiam prie manęs.

Senukas nusiėmė kepurę, pasveikino mane, bet jis negirdėjo mano klausimo.

— Ką sakote? — Is syk aš nepažinau jo, bet kuomet sušneko, tuomet aš atsiminiau aną seną darbininką; geras tai buvo žmogus, bet visuomet būdavo paskendęs nelaimėse: tai porą arklių vagis nuėjo, tai triobos sudėgė, tai pati numirė, — nelaimės ant nelaimių. Iš sykio nepažinau jo, bet vėliaus atsiminiau Prokofą, visados gražų, raudoną, nedidelį žmogų; dabar jis buvo jau žilas ir labai susibai-gęs, nuskurdes; matomai vis nelaimingas.

— O, tai tu, Prokofai! — tariau aš. — Aš klausiu: kieno tas vaikas, ką priėjo prie Aleksandro?

— Šitas? — atkartoto Prokofas, rodydamas su drebantia ranka ant augšto vaikino. Jis sulingavo galva, kažin ką sumurmėjo, kad negalėjau aš nei suprasti.

— Aš klausiu: kieno tas vaikinai?

Prokofo veidas persimainė, su-

drėbėjo gislos ir jis pastiro.

— Tai mano... — tarė jis ir nususuko nuo manęs, uždengęs veidą su rankomis ir pradėjo verkėti, kaip mažas kūdikis.

Ir tuomet, po tų dviejų Prokofo žodžių: „tai mano“, aš visa manosiela jaučiau jo giliausį piktumą. Mano akyvaizdoje, tame miglotame ryte, stojosi vaizdai didelės kaimiečių dramos. Viskas tas suerzinantis, nesuprastinas, svetimas, ką aš mačiau, viskas vėl pasirodė man taip dabar aiškus, taip prastas ir piktas kaimiečių ūpas. Man pasirodė koktu, sarmata už tai, kad aš dar klausinė-jau kaip kokio akyvo daikto. Aš apsisotajau, ir supratęs savo kvailą, muzikišką pasielgimą, sugrįžau namo.

Ir pamislinau, kad tas viskas dabar atsikartoja tarpe tūkstančių, desėtkų tūkstančių žmonių po visą Rusiją, ir ilgai dar bus tie atsitikimai tarpe nemokintų ir nenorinčių mokslo suprasti žmonių, apgaudinėjamųjų Rusijos piliečių.

Jasnaja Poliana,

8. X. 1909.

Vertė J. J. Nienius.

PRIE DARBO.

Mes, broli, tie raudas į šalį — greičiau! Prie darbo išvieno Sukibkim sparčiau!

Nelauki rytojaus: „Padirbsiu ryto“.

Kas dirbams šiandieną — Ne'tliksi ryt to...

Žiūrėk kaip apleisti Dirvonai tautos... Jie laukia artojo, — Jo žagrės tvirtos.

Imk žagrę ir spatą Į ranką — tvirčiau! Prie darbo išvieno Sukibkim sparčiau!... Aidas.

Iš Amerikos.

Vėl sprogo rezervuaras. La Crosse, Wis. ant upės Hatfield lietus vandžė didelį tvenkinį, iš kurio išvedu patrukęs paskandino netik visą miestelį, bet ir apylinkes. Ant laimės šitas pavojus jau buvo už keleto valandų pastebetas ir duota žinia viso miesto gyventojams gelbėtis, todėl 2000 žmonių su laiku išbėgo ant kalnų. Vanduo nunėšė tik keles dešimtis triobėsių. Tačiau netoli miestelio kas ten matę, jog vanduo nesęs apie 30 žmonių, kurie būsią visi pražuavę. Šitas plyšimas visgi netoks baisus, kaip pereiną savaitę Austin, Pa.

Cook iškeliavo Europon. Pereitą savaitę ant laivo „Lapland“ išplaukė Europon garsus šiaurės keliautojas, Dr. F. Cook, kuris pora metų atgal ginčinosi, jog jisai buvęs pasiekęs šiaurės polių. Cook dabar keliauja pas eskimosus, atsiimti dviejų skrynių, paliktų tolimoje šiaurėje. Tenai esą visi Cooko pirorydymai, kad jisai buvo paš polinys.

Žada orlaivų krasą. Washington. — Krasų užvaizda Hitchcock rengias ateinančią kongresui įnešimą, kad būtų paskirta \$50,000 pinigų, kuriais būsią mėgi-

nama tūlose vietose nusamyti orlaivius nešiojimui laiškų.

Kitas svarbus Hitchcocko su-manymas, tai įvesti prie krasos siuntinėjimą didelių siuntinių po apylinkes. Dabar tuos siuntinius vežioja ekspresų kompanijos ir labai brangiai ima.

Rockefelleris iš karalių giminės. Žinomas Cleveland, O. istorikas E. Avery išvedė, jog Amerikos milijardierius Rockefelleris paeinas iš karalių giminės. Jo proseniai buvę viduramžiuose karaliais Anglijos, Škotijos ir Francijos. Dabar gi Rockefelleris, ažuot karališkos karūnos ant galvos turi šlykščią piklę. Teisybė, kad jis yra dolerio magnatas. Bet amerikoniai nei iš to nesidžiaugia.

Uždraudė universitete alkoholi. Cambridge, Mass. Harvardo Union universitete direkcija oficiališkai uždraudė studentams tarti alų ir visokį alkoholi. Nuog šiol šioje mokykloje nebibus taip vadinamų „alau vakarų“ ir bankietų su gėrimais.

Laivyno biudžetas. Laivyno sekretorius Meyer apskelbė, jog ateinančiais metais jisai iš kongreso reikalausis \$129,000,000 karės laivyno reikalams. Iš tų pinigų būsią dirbami du superdreadnautai (virš-milžiniški laivai).

Amerikonai skundžia karalienę. Rock Island, Ill. Čia susivažiavo 200 ainių hollandų generolo Pauliaus Wertz, kuris pasimirė Amsterdame 1732 m. ir jo visus turtus valdžia konfiskavo. Dabar jo ainiai, kurie buvo Amerikon emigravę, nori iš Hollandijos karalienės Vilhelminos išjieskoti net \$180,000,000.

Gompersas apie McNamarus. American Federation of Labor prezidentas, Sam. Gompers buvo Los Angelėje ir kalbėjosi su sėdinčiais kalėjime broliais McNamarais; iš to pasikalbėjimo jisai išvedęs dar didesnį persitkirimą, jog McNamarai yra nekalti. Detektivai suspendė jiems žabangus. Todėl darbo organizacijos, ypač A. F. of L. iš visos galės juos apginsia.

Gelžkelių streikai ir riaušės.

Ant Illinojaus ir Miss. valstijos pereinąčio gelžkelio, kuris priklauso Harrimano sistemai, iškilididelis streikas. Pereitą savaitę šitie streikai išsūkė baisias riaušes. Jackson, Miss. net visa ta sritis apšauka veik ant karės tiesų. Atgabanta valstijos milicija, kuri per keletą susirėmimų nušovė iki 20 streikių ir jiems simpatizuojančių žmonių. Čia paėjo paskalai, kad streikių buvęs suokalbis iškelti dinamitu daugelį gelžkelio.

BALTIMORE, MD.

Šermenyse muštynės. Rugs. 2 d. čia pasimirė Marė Ašmenavičienė, moteriškė 73 metų (paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalimo par.). Palaiddo sūnus ir dvi dukteris. Prigulėjo į S. L. R. K. A. ir paliko vaikams apie \$600. Parvažiavus nuo kapinių ant želaunų pietų, kad gi ima sū-nus su dukterimis muštis už motušuės turtą! Kitos moteris iš gimytis, taipgi įsikūso, ėmė draugytis veidus, ir padarė tokią triukšmą, kad nuo kelių bliokų žmonės subėgo žiūrėti. Jie turėjo mat juoko.

Gėda, kad pas lietuvius tokie pasiėlgimai atsitiko. O vis per bę partijų: vieni skaitosi tautie-

čiais, kiti klerikalais, dar kiti socialistais, etc. Prie to męs turim lietuvių miniją, kuri nepriklauso prie jokios partijos, tiktai miega saldum miegu.

Pereitu keletu metų buvo labai daug gerų visuomenės labai su-manymų iš pusės tautiškų draugysčių; bet iš tų nei vienas nebuvo paremtas bažnytinių draugysčių, — tik vien delto, kad fas pa-ėjo iš tautiškųjų draugysčių puses, nors ir matė, kad tai einasi apie visuomenės labą.

Vėlgi pažiūrėjus į mūsų socialistus, ir jų „mokslą“, kaip tūli iš mūsų lietuvių skelbja, tai net juokai ima klausanties; jie nori savo nuomones visuomenei įbrukti per vieną dieną, kur yra darbas kelių šimtmečių laiko. Pertai chicagisškė visuomenė nelabai jų nei užmėgia ir pradeda jų klaidas kritikuoti; tai socialistai, užpykę, pradeda užpuldinėti ant tautiškųjų draugysčių ir laikraščių, šmeižti juos visokiais būdais ir melais.

Tokiu būdu ir mūsų socialistai, lygiai kaip klerikalai, su tokiu pasielgimu, netik nieko gero nusuleiskia tarpe menkai apšviestų lietuvių, bet dar paspendžia klū-tis žmonėms rimtai dirbantiems savo brolių apšvietimui.

Tuomtarpu Chicagos lietuviai nesirita toliaus iš tamsybės kevelo. Reikia tik pasidairyti po tirsčiaus gyvenamas vietas. Daugumas gyvena nuo penkių ir dešimties metų Amerikoje, o kalba visisai menkai angliškai. Ir aš esu girdėjęs ne vieną iš darbu parensių bėdavojančių, kad būtų geresnį darbą gavęs, jeigu būtų mokėjęs geriau angliškai kalbėti ir biski rašyti. O kas tame kaltas? Jeigu lietuvius atidėtų tiktai dešimtą dalį to laiko ant mokslo ir laikraščių skaitymo, ką praleidžia po svetimas stubas vaikšči-dami, ir taipo jau dešimtą dalį pinigų, ką išleidžia ant alaus ir degtinės, tai beabejonės mūsų lietuviai stovėtų daug miegščiau. Mano nuomone, pakol augėanti dalis lietuvių nekels iš snaudulio ir nepradės savo smegenis vartoti, tai nės ko laukti pasigerinant, vėčiau neptyktų už teisingą kritikas, bet prisidėtų prie tautišku darbų kas yra visuomenės labai. Dabar gi tų visų partijų vedėjai tik išnaudoja mūsų lietuvius. Laikas jau būtų pabusti ir mesti šalin tuos ištvirkėlius ir stoti višiemis iš vieno prie mokslo ir tautišku laikraščių skaitymo, kurie skelbja mums dorą ir teisingą mokslą ir nekelia barnių, kaip kiti laikraščiai. Susivienijimas visų lietuvių Chicagoje yra visureikalingiausias dalykas. O kada tas bus? Aš mįsliju, kad visgi ne taip greit, nes dabar Chicagoje vien barniai, ir nesutikimai tik dauginas, nesantaika auga, net širdį skauda bežiūrint. A. B.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

CHICAGO, ILL.

Metus aktj dabartiniu laiku i Chicagos lietuvius, matosi, jog suvisus mažai tėra lietuvių, kurie darbuotusi pakėlimui savo tautos ir savo pačių buvio. Bet ir tiems, kurie darbuojasi, daug sunkesnis pasilikio darbas, nes negauna jokios pagalbos iš visuomenės; tūli net daro mūsų tautystei klūtis ir stabdo žengimą pirmyn. Didžioji bėda, kad mūsų lietuviai yra išsidalinę į daugybę partijų: vieni skaitosi tautie-

KAZYS PUIDA.

Zemės Giesmė

APYSAKA.

ANTROJI DALIS.

Cia jūrių valdovė ant smėlio kranto, pamiškyje gundė jaunutį Žemaičių valdovą — Keistutį... Cia Jūrienė tarybon sausukę Jūrmėges dailiajam ir drąsiajam Minijos žvejui už žuvių gaudymą nubausiti... Iščia išplaukė gintaro armada į Minijos vandenį...

Bausti išplaukė... bausti...

Bet nenubaudė, ne...

Jūrių valdovė, deivė, įsimylėjo į prasčiausią žveją...

Dievų meilė teko marajam žmogui...

Nelaiminga dievų meilė!

...Dabar, jūrių gelmėse surakinta Jūrienė žiūri ir savo mylimąjį — mylimasis į deivę... Iščias amžius vienas į kitą žiūri susieiti, susisiekti negalėdamu...

Puikieji Baltijos jūrių valdovės rūmai griūna... Audros metu vilnis išmeta ant kranto gintaro gabalėlius — valdovės meilės ašaras...

Taip nubaudė dievų valdovą—Perkūnas — deivę už nuodėmingą meilę...

Iš pasakų, legendų, žmonių padavimų kyla skaitūs žilos praeities paveikslai, neapimamas išnykusių laikų gailės spindė amžių akvė ir tarytum skundžiasi...

...Nebeprakišti jums senosios Lietuvos... Nebeatgavinti jums pasakos ir legendų, ar tyrosios teisybės, praeities dienų... Keističiai ir Birutės buvo... išnyko... amžių bėgyje laikas dulkėmis juos išnešėjo po visą Lietuvą — po visą lietuvių širdis...

Cia, tuo smėliu juodu vaikščiojo — čia jiedviųjų širdis pirmąja jausmo liepsna užsidegė, iš kurios tikta milžinas gimti galėjo...

Ir rodėsi, kad praeities dvasios ir šmėklos tyčiomis kilo iš senovės kapų, statėta praeitį tokiose puikiose varsose ir graudenti dėl jos liepė... Juk ji nesugražinama, juk jos jau jokios galybės iš praeities nasrų neišgriebs...

Jei ne viena krito ašara iš graudento akių — krito ji dėl tosios praeities ūkanų, dėl tos praeities kuone visiško apeleidimo — ta praeitis lygiai raudėjo dėl savo vaikų niekšiskumo, kurie ją mindžiojo ir varu plėšė lauk iš savo atminčių ir gyvenimo...

Praeitis rytojaus kelio nenušvies žilų patyrimų protu, amžių išmintis kapuose gulės...

— Ką-gi, jų, anuometinis tautos žiedas, jūsų geidulių takan Lietuvą pakreipę, ką jūs pasakysite, kuo pasiteisinsite prieš šių dienų Lietuvą?

Ir mintis, sunkesnė viena už kitos, kilo ir erzino, kankino liguistą Oginto dvasią. Pailsio jieškodamas čionai atvyko, jūrių audroje ir vilnių begaliniai laisvame šokyje manė nuskandysias visus apsvylimus, sopulius ir skausmus, ir naujomis jėgomis sugrižtė tviškėn, karštai imsis pradėto darbo ir ves jį ten, iškur visų gerovę gimta.

Perdaug čia jis liuso laiko turėjo, perdaug galvojo ir perdažnai pailsio valandomis nuskryzdavo praeitin, kuri suraminimo duoti negalėjo, tikta dar labiau se-neuosius sopulius kuteno.

Žmonių vengė, norėjo būti vienas. Tame savo vienui-vienume, pajūryje, norėjo apgalvoti ateities darbus, ateities takus, kuriais, namo sugrižus ir darban įkibus, eiti reikės.

Bet kaž-koksai slaptasis jūrių šmėklų suokaltis neleido tų sumanymų įvydinti. Ant kelio netikėtai atsistojo moteriškė. Ogintas gerai žinojo, kad kurortuose tokie atsitikimai, tai ne naujiena. Todėl jis ir vengė pažinti, kurios ramybės ir pailsio duoti nestengs.

Dailioms dienoms esant, Ogintas dažniausia sėdėjo pajūryje, prie storos pušies prisiglaudęs. Tokiomis valandomis vienintelį jo draugą būdavo knyga.

Tečiau ne jis vienas šalinos žmonių, ne jis vienas čionai atvyko pailsio pasisemti.

Jau seniai buvo patėmijęs aukšto ūgio, juodais plaukais moteriškę. Nesirūpino jis ja, tik kaž-koksai vidaus šnabzdės, tylus, yt švelnučio vėjelio vasaros metu dvelkimas, kalbėjo, kad ta moteriškė vienodų sopulių spaudžiama, vienodų kelių jieskanti, kuriais galima būtų gyvenimo lygumon išieiti.

O gal ne, gal paprasta maudyklų «dyva», vien tik išpūdių jieskanti? Gal sumaninga ir lengvamintė mergaitė gerbėjų ir draugų tokiam gyvenimui pasigedo?

Bet ką turi reikšti tasai žmonių šalinimos, tos amžinai liūdesio rūbais apvilktos akys, sutraukti antakiai, tarytum minčiai nuolatos kelių jieska...

Dažnai sutikdavo ją vieną vėly vakarą pajūriu bevaikščiojančią. Balto skėčio koteliu rašinėdavo ant drėgno smėlio įvairius ženklus, raides, išstus žodžius ir sakinius Rimtai tą darbą atlikdavo, tarytum kas nors iš jo išieiti galėtų. Ir kuomet drėgnas smėlis susiglaudavo, suguldavo senon vėžn, liūdnas nusišypsėjimas žaibo greitumu pralėkdavo per jos dailių veidelį.

Ir kuomet jūrės užsidegdavo didžiuoju saulėlaidos gaisru, ji visuomet sėdėdavo vienoje toje pačioje vietoje ir skėčiu rašydavo kaž-koki ketureilį.

Įdomumo vedamas, Ogintas, jai prisišalinus, priėjo prie suolelio ir vos-vos išskaitė, nykti pradėjusį, ketureilį:

„Ir jūros mane mokino kalbėti,

Ir žvėris jausi —

Paukščiai svajoti,

Žemė mokino kentėti, mylėti“...

Atsėdėjo ant suolelio ir ilgai žiūrėjo į tą ketureilį, kaip jis, pamažu vandens iš apačios čiulpiamas nyko, kol nepaliko neišsikiros pėdsakos.

Ji-gi stovėjo ištole ir žiūrėjo į Ogintą, kaip jis tą ketureilį skaitė, kaip atsėdėjo ant suolelio, kaip jo galva nusviro ant rankų, o akis klaidžiojo po beribį, lygų jūros paviršių.

Paskui, priėjo pamažu prie suolelio, atsėdėjo ant kito jo galo ir išmeigė akis jūron.

Ilgai sėdėjo taip juodu tylėdamu ir į jūros žiūrėdamu. Ji slapčiomis tyrinėjo Oginto veidą ir aiškiai matė jame visų jausmų atspindį; matė, kaip jo veido bruozuose gema ir miršta praeities reginiai; matė aiškiose varsose dabarties slaptinę mintį apsišviesiant ir jos tolimesnius net takus užjautė.

Ogintas staiga atsižvelgė ir pamatė ją kitame suolo gale besėdinčią. Pašoko iš vietos, nusišmė skrybėlę ir tarė mandagiai: — Atsiprašau tamstos... — Bet staiga toje nežinomoje moteriškėje pamatė ją, kuri taip neseniai čia sėdėjo ir rašė ant smėlio. Dar labiau sumišo... — Aš, rodos, ne labai padoriai pasielgiau...

— Tai nieko blogo, — tarė į jį, liūdnai šypsodamos. — Nieko blogo, tikėk tamsta manim...

— Bet aš išskaičiau tą ketureilį, kurį tamsta čia parašius buvai. Tai ne visiškai...

— Ar ne vis tiek kas jį išskaitęs būtų. Ir man rodos, kad daugelis jį skaitė ir šypsodamiesi, galva purtydami nuėjo savo keliu. Tamsta nesijuokėi, tamsta susimastėi dėl to ketureilio...

— Jis toks liūdnas...

— Kaip ir visas tūlių žmonių gyvenimas... Žodžiai niekuomet nestengs tikrosios minties išreikšti, jiems trūksta gyvybės, galybės, varų, spindulių virpėjimo — tai tik apgalvotina minties ir jausmo šešėlis, pro kurį šimtai ramia širdžia praeina...

— Nes jų gyvenimas kitaip susidėjo.

— Taip... O tamstos gyvenimas kaip susidėjo, jeigu tamsta pro tą mintį nepraeitai, bet sustojai? — staiga šurpiu balsu jį užklauso.

Ogintas nė nebežinojo, kas į tokį staigų klausimą atsakyti. Bet jį to atsakymo nė nelaukė.

— Apsivylimų kalnas užgriuvo tamstos širdį, pasityčiojimų ir priglavimų upė gausiais vandenimis liejos krūtinėn, ant kankynių kryžiaus prikaltė tamstos sielą ir spaudė jos sielos sielon — spiovė jon kiekvienas praeivis, kiekvienas vaikata, kuriam pakarti medžio šakos gaila... O tamsta jieškojai sesers, kuri, yt šv. Veronika, būtų drįsusi tavo sopulį glostyti, kuri būtų nuoti.

(T. b.)

VISUOTINŲJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parašė:

T(oks)... Š(oks)... K(itoks)...
(T. a. a.)

niekas nedraudė joms tekėti ar šiaip netekėjus gyventi. Ne be to, kad kai-kuri iš vestalių ir suklydavo ant slidaus takelio paslydusi. Tuokart tokia prasikaltėle būdavo užkasama gva į žemę; jį vaikams pripažindavo tėvais kokius nors dievačius ir juos — vaikus, ne dievačius, — auklėdavo tai pie-menis, tai vilkienės.

Romėnai turėjo daug dievų. Dievai buvo ne tik žiagimiai, bet nesykj patekdavo dievų skaitliun ir „foreigneriai“ dievaičiai, tai yra iš kitų šalių atkeliaję. Taip-pat ir imperatoriai lengvu būdu įsto-davo į dievų draugystę be tam tikros įstojimo mo-kesties. Laikams bėgant, imperatoriai dar gyvi būdami skaitėsi dievais ir būdavo sau bažnyčias, kaip kad Egipto faraonai pasidarydavo karstus sa-vo mumijoms suguldyti.

Mokyklos.

Apšvieta Romoje labai augštai stovėjo. Pas romėnus filosofija užsiimdavo ne vien filosofai, bet ir šiaip «smertelin» žmonės galėdavo filosofuoti, kiek tik telpa.

Kiekvienas galėjo priklausyti prie tam tikros filosofiškos mokyklos ir iš romėno užsilaikymo bei kalbos pigiai atspėjime, kokios mokyklos sąnariu jis yra.

Paveizdan, jei romėnas valgo pupas, tai žinok, kad jis priklausė prie Pythagoro mokyklos. Kas iš jų valgo, geria ir kitaip džiaugiasi gyvenimu — tai jis yra Epikuro pasekėjas. Prie cynikų mokyklos priklausė visi ištvirkėliai ir niekadėjai, (paveiz-dan polomanai su dekanu Červinskiu priešakyje, kuningai — svetmoteriniai, ir abelnai visi, kas cypniškai kalba ir elgiasi).

Tarp augštesniųjų romėnų buvo ir stoikai. Jie sušaukdavo svečius ir, šitiems bevišint ir besilink-sminant, perpjaudavo sau gislas ir tokiu būdu pa-simirdavo.

Papročiai ir moterų padėjimas.

Romėnų namai buvo labai meilūs ir dailūs: keturkampė dėžė su skylėmis vietoje langų. Gatvės buvo siauros; jei kas važiuodavo gatve, tai tik vienon pusėn tegalėjo važiuoti, nes kitaip, susiti-kęs su kitu, negalėtų apsilenkti ir prisieitų traukti vežimą atgal iš gatvės.

Romėnų valgiai nebuvo prašmatnūs. Jie val-gė du sykiu per dieną: pusdienyje — valgė pa-ludienius, arba „prandium“, o apie ketvirtą valan-da — pietus „coena“. Be to jie užsikasdavo ryt-metį ir vakare, o tarpe valgymo «tručydavo kirmi-na». Pasidėkavojant tokiam kietam gyvenimui, romėnai buvo tvirti ir pastovūs vyrai.

Iš kaimų vežta Romon įvairiausie smaguriai, kaip tai: povai, bažantai, lakštingalos, žuvys, skruzdės ir taip pramintos «trojaniškos kiaulės», arba «poreus trojanus». Kiaulės taip pavadinta paminė-jimui to, kad Parisas kiauliškai pasielgė su Trojos karaliuku Menelajumu. Jokis romėnas nesisėsdavo ažuštalen, jei nebuvo kiaulės.

Didžiūnai — romėnai nepietaudavo kitaip, kaip draug su dykaduoniais — parazitais; tokia draugystė buvo visų mylima ir visai negadino ape-rito.

Išpradžių moteris buvo visai pasivergusios vy-rams, bet su laiku susiprato, nors ir nebūnbijo, kad leis moterims pašvęstą laikraštį. Susipratu-sios, pradėjo pataikauti ne tiek savo vyrams, kiek jų draugams, o kartais ir priešams.

Vergai, vergės ir piemenys su vilkienėmis už-siėmavo auklėjimu vaikų, o pačios moteris lavin-davosi graikų literatūroje ir rengė vakarienes su koncertais, o kaip kad koncertus su vakarienė-mis įvairių draugysčių naudai.

Prie tokių aplinkybių nesykj išeidavo aikštėn ir juokų. Moteris ima šliubą su vienu vyru, o tuo tarpu teisme jau baigiama «divorso» bylą ir kandi-datas į antus vyrus jau laukia savo «kaleinos». Gi pataikaujant vyrų draugams ir nedraugams, išaida-vo taip, kad moteris pataikauja kuriam nors «drau-gui», ir apie tai žino visi — tikta ne vyras.

Reikėtų tikėtis, kad prie panašių apystovų Romoje nebuvo nei senmergių nei senų kavalierių. Vienok ne taip buvo. Historikai liūdijs, kad tuo laiku pasidaugino skaitlius nevedusių vyrų, o pasi-mažino vaikų gimdymas, tarsi vaikus gimdo vedę vyrai, o ne tekėjė moteris.

Žmonės mirė, kaip paprastai visur ir visados, o nauji jų vieton negimė, jei nerokuoti tų, kuriuos gimdydavo iš dievačių mylistos seselės, vestalėmis vadinamos. Dalykams virstant į tą blogą pusę, val-džia pradėjo baidyties. Tarp kitko Augustas (ne ruggpjūtis, o kitas) susiaurino tiesias nevedusių vy-rų ir praplatino vedusiųjų. Bet gi tas neatnešė jo-kios naudos; išsipildė likimo nuosprendis: Roma pražuvo.

Romėnų literatūra.

Romėnų padėjimas iš to atžvilgio nedaug te-buvo geresnis už lietuvių padėjimą. Lietuvių lite-ratūra plėtojosi po intekme lenkų, o romėnų — po intekme graikų.

Rašymas pas romėnus buvo mylimiausiu užsi-ėmimu. Bet jie patys nemokėjo rašyti, — už juos rašydavo taip vadinami vergai — plunksnagrau-žiai, arba «scribae». Tokiu būdu žėdnas romėnas, turįs vergą, mokantį rašyti, galėjo vadinties rašy-toju. Reikia pasigailėti, kad šis paprotys neužsili-ko iki mūsų dienai!

Iš laikraščių, ėjusių Romoje, pažymėtini yra šitie:

«Romas Saulė», kurioje Baltruviene niekados nenukaisdavo dėlei savo nešvankių kliedėjimų.

«Italijos Žvaigždė» su yisokiais nemokytų au-gurų niekniekiais. Mokytiesnieji augurai leidė «Augurų Draugą», kuriame visi ne-augurai būdavo koliojami iš visų pusių.

Be paminėtų laikraščių ėjo visiems skiriama «Romuva». «Vienybė Romėnų», uždėjusi antgalvin dvi mergini ir sulaukusi 25—metinio jubilėjaus; «Romas Keleivis», visur keliaująs, lig amžinas žy-das ir penis skaitytojus pasikalbėjimais Maiko su tėvu; «Vergų Viltis» — laikraštis be spalvos, tik su raidėmis; «Peštynė» — skiriamas visiems, kas mo-ka ir kas nori pasipešti; stoikai leido «Laisvą Psi-ka.bėjimą», kuris laisvas būdavo užsipludinėjime ant augurų. — kartais kur reikia, bandė ginti ir girti juos. Be paminėtųjų ėjo dar «Dagilis», «Not-nerė», «Atgarsis», «Vergija» ir daugelis kitų, liūd-nai pradėjusių ir dar liūdniau pabaigusių savo gy-venimo dienas.

Su rašytojais ir gi bėdos nebuvo. Kaip augš-ėias matėme, tas buvo rašytojas, kas turėdavo «gramotną» vergą. O eiles rašydavo ir «negramot-ni»; tankiai perrašinėdavo svetimas eiles, pabrūk-davo apačioje savo vardą ir manydavo bejoją Par-nasan ant bekojo Pegaso.

Apie honorarą rašytojams — kalbų nei dery-bų nebuvo. Tūli rašytojai gaudavo honorarą su ta išlyga, kad tų kningų negarsinti Romos ir Italijos laikraščiuose ir nepardavinėti jų nei Romoje nei Italijoje. Tankiai išeidavo, kad rašytojas, gavęs, kaipo honorarą, skrynią kningų, kviesdavo talkon žiūrka, nes pats su jomis apsidirbti neįstengdavo. Didžiama rašytojų būdavo rodi ir patį primokėti už savo straipsnių patalpimą; arba daugelis laik-raščių redaktorių, tingėdavo patį rašyti, brukdavo laikraščiuosna visokį šlamštą. Žinoma, pagal Ju-rą ir kepurė!

Su rašytojais ir gi bėdos nebuvo. Kaip augš-ėias matėme, tas buvo rašytojas, kas turėdavo «gramotną» vergą. O eiles rašydavo ir «negramot-ni»; tankiai perrašinėdavo svetimas eiles, pabrūk-davo apačioje savo vardą ir manydavo bejoją Par-nasan ant bekojo Pegaso.

Apie honorarą rašytojams — kalbų nei dery-bų nebuvo. Tūli rašytojai gaudavo honorarą su ta išlyga, kad tų kningų negarsinti Romos ir Italijos laikraščiuose ir nepardavinėti jų nei Romoje nei Italijoje. Tankiai išeidavo, kad rašytojas, gavęs, kaipo honorarą, skrynią kningų, kviesdavo talkon žiūrka, nes pats su jomis apsidirbti neįstengdavo. Didžiama rašytojų būdavo rodi ir patį primokėti už savo straipsnių patalpimą; arba daugelis laik-raščių redaktorių, tingėdavo patį rašyti, brukdavo laikraščiuosna visokį šlamštą. Žinoma, pagal Ju-rą ir kepurė!

Teisės.

Išsibaigus visokiam mokslui ir mieni Romoje, užsiliko vienintėlis paminėtinas dalykas — tai Ro-mos Teisės (Jus Romanum), kurį gerai pažįsta ir mūsų advokatai. Niekur nebuvo ir nėra tiek advo-katų ir teisių žinovų, kiek buvo senovės Romoje. Kitaip ir būti negalėjo.

Paveizdan, žmogus nužudo dievaitį—impero-rių, kad pašiam patapti imperatorium. Štai ir dar-bas «jurisprudentams»: išteisinti žmogų ir pripa-zinti jam dievybės privilegijas.

Iš visų viršiaus surašytų dalykų, skaitytojas gali sau pilnai atvaizdinti gyvenimą senovės žmo-nių. Žmonės gimė, augo ir mirė. Valstybės atsi-rasdavo, plėtodavosi ir žūdavo. Taip viskas eina pasaulėje — nes nieko čia nėra amžino ir pastovaus, jei bent tik amžina ir pastovi yra žmogaus kvailybė su visais savo atributais.

(T. b.)

Maurice Maeterlinckas sako: „Męs mylime kiekvienas, bet ne visi vienaip, vieni taip antri ki-taip. Bet abelnai imant meilė yra taip kaip paukš-tis kliektoje, kurį mėš pridabojame, lesiname, gla-monėjame; bet nežinome, ką tas paukštis darys, ar jis po kliekta pradės šokinėti ir kabinėtis apie kliek-tos dratines sienas, ar jis pradės čiulbėti.“

Pikčiūnai ir saulė netaip šviečia, kaip reikia, ir vėjas ne iš tos pusės pučia.— **Žmonių išmintis.**

Kada mėš kitus gerbjame, tai patį save pasta-tome į žmogaus vertę. — **Žmonių išmintis.**

SVEICARŲ DEMOKRATIJOS JUDEJIMAS.

IV.
Ne vienu akymu šveicarijoje išsisklietė ta prakilnioji demokratija. Pirmia viename kokiame kantone ji prabilo, tai po keleto metų pradrįso apsirėksti kitame, trečiame ir taip toliaus. Gali keistu atrodyt, jei pasakysime, kad pirmučiausiai demokratija įsivyravo katalikiškuose kantonuose, ir labiau ji prasto šalininkų maitijus kantonuose is katalikų ir protesto. Kaip ta fakte išaiškinti? Ką priimta yra nuomonė, kad katalikai — dideli konservatai. Tačiau čia adverniam pasirodė. Šveicarijos demokratija pirmiausias pražudo tarpe katalikų. Jie pradėjo reikalauti nevien lygių balsavimo teisų (Volksrechte), bet ir leidimo įstatymų per žmones. Gi protestonų kantonuose demokratai pasirodė daug vėliau ir vos tik ypatoje keleto paskirų liberalų ir keleto darbo vadovų. Nesimam mėso to klausimo galutinai išrišti. Tačiau galima būtų štai ką spėlioti: 1. katalikų dvasiškią troško liaudžiai įsisteikti ir su jos pagalba išklūbinti įsigalėjusį šveicarijoje protestonizmą, todėl reikalavo žmonių demokratines savyvaldos; 2. katalikai, būdami dvasioje kosmopolitais, nesibaimėjo svetimų inteknių, taigi ir ateinantių iš kitų visokių naujų politikos idėjų; tuomet tarpu anų laikų protestonai, būdami mažame skaitliuje, užsidarė šveicarijoje nuo pašalininių inteknių ir stengėsi pirmučiausiai sustiprinti valstiją, manydami, kad tautos stiprybė paeina tik iš sukonzentruotos valdžios keleto ypatų rankose; todėl jie dvasioje priešinosi išsklietimui valdžios po keleto milijonų liaudį.

Pirmutinis išėjo į demokratijos lauką — Bazelio Kantonas. Demokratijos šūksnį paleido mokytojas Christofas Rolle. Tai buvo žmogus prigimęs puikų iškalbumo talenta. Jisai pradėjo kovą su vietine administracija, kuri buvo tuo-tarpu gerokai pasileidusi. Rolle'o balsas išsisklė liaudyje triukšmingą judėjimą, lydimą nesuskaitomais asmeniškais vaidais, barnėmis ir net „politiskomis peštynėmis“. Judėjimas laimėjo pergalę ir liaudies didžiama dasivarė, kad būtų peržiūrėta Bazelio kantonu konstitucija (čia mat kiekvienas kantonas turi savo konstituciją). Naujai perveizėta Bazelio konstitucija įvedė štai ką: 1) priverstiną referendumą (visuotiną balsavimą), kuris čia eina kas pavasaris ir kas ruduo; 2) įstatymų iniciatyvą — tai yra nemažiau 1500 piliečių gali ant popieriaus pasirašyti, kad reikaluoja tokio ar kitokio įstatymo, kurį didėjį taryba (Landrath) ir turi sutverti; 3) tokis-pat balsuotojų skaičius turi teisę pareikalauti atšaukimo iš vietos savo kantonu didėsios tarybos (jeigu ji netikus) ir išrinkimo jos vieton naujos. Prie to rods buvo palikta teisė ir didėjai tarybai, kad prisireikus, ji gali pasikviesti sau talkon kokius-nors valdininkus, ekspertus ir įvairius dalykų žinovus, kurie padėtų tokiam ar kitokiam šalies klausimui išrišti. Šitokia demokratijos tvarka, nors turėjo sau nemaža ir priešų, bet pataikė prieš juos save atlaikyti.

Tačiau šveicarijai dar nenusiraškė pačių skanių savo demokratijos vaisių. Viena, kad ne visuose kantonuose tokia tvarka įvyko, antra — ir štitoje pat bazeliškių tvarkoje pasirodė rupus nedatekliai ir stambjios spragos. Dabar nebevien tik Bazelis — sodieji kantonas geidžia platesnių ir išnašesnių politikos reformų, bet to paties alkauja visa šveicarijos konfederacija—respublika. Ir tokius geismus nešioja ir savim nebevien tik palaidieji žmonės arba kaip mėš vis sakome — liaudis, bet ir augštesnieji luomai. Tiesa, nevisi dar augštaluomia demokratijos dvasia apšviesti; bet jau vienas po kitam iš jų išėina priekin ir sako: Ne, tai dar ne tas, ko šveicarijai reikia! Dabar paplito agitacijos srovė, kad reikia visos šveicarijos konfederacijos konstituciją perkrestiti, ir išmesti iš jos viską, kas nuseno, o indėti viską, ko naujosios gaudynės gyvenimas reikalauja. Ir toki ant konstitucijos užsipuolinimą padarė pati konfederacijos taryba (Bundesrath), o ne kokie nenuoramos — „negeistinieji piliečiai“. Mat jau toks yra demokratijos dvelmimas: kur tik žmonės jo paragauna, ten greičiau tobulinasi ir mato, kad dar labiau reikia tobulinties. Iš to atžvilgio nesulyginamai prasčiau stovi monarchijos — jos amžinai norėtų trepuokuoti ant vietos, besidžiaugdamos: Ak, kaip gerai! ak, kaip gerai! kad dar viskas po senam!... A. B.

(Da bus.)

NESIBADYK!

Nesibaidyk, o drauge mano,
Nenusimink ir nelidėk,
Kad įkėini baisūnai bėg'
Ir skubinas', kaip tik imano,
Apleistą žemę apgalėt;
Kad iš urvų žliaunžliai jau raitos,
Ir gaūžus riogina vorai,

Ir, šnypsdama kimsuotuos' raistuos',
Gyvate čiauž' atžagariai, —
Nurimk gi, drauge: tai pajutę
Baisūnai dieną auštant greit,
Slapstyti laksto jie, sukrutę:
Mat nuo šviesos jiems akis reib'...
14. VIII. 1910. Kaškaitis.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Kamuolis. Prie tos žaismės imasi dideli spalvuotos bovelnos kamuoliai kiekvienos spalvos du-tiek kamuolių, kiek žaislėje dalyvauja žmonių. Žaislininkai stoja poromis ir kiekvienas turi tos pačios spalvos poperinį diržą, ką kamuolis, kurį turi rankoje. Ant duoto pliaukštelėjimu ženklų visi kamuoliai išleikia viršun. Kiekvienas turi savos spalvos kamuolį pagauti, kokios yra ir jo diržas. Duodasi fantas už kiekvieną kamuolį, kurs nukrinta ant žemės ir už pagavimą kitos spalvos kamuolio. Žaismė suteikia dalyvautojams atidžią ir akies greitumą.
Jeigu kas nenori pirkti arba naikinti daug balvelnos, gali padaryti lengvas pilkeles iš vilnų ir jomis pasitarnauti kamuolių vietoj. A. M.—kas.

KELIONĖ IS AMERIKOS.

Traukinis į Eitkūnus išėjo pusėj po dviejų, bet dar mūsų bakasai nebuvo atvežti nuo laivo; turėjome laukti; neužlgo sulaukėme; o antras traukinis išėjo pusėj po penkių. Bakšą atneš ant stoties ir paliko; matome, kad mėš vieni negalėsime nusinešti; tuom tarpu tuojaus priešo prie mūsų jauni vengrai; aš patėmijau, kad jie Hamburgo gyventojai; užsikabinau: ar nepadėtū nunešti ant stoties to bakso (kas buvote Bostone arba kitur ant didelių stočių, tai žinote, kad laukiamas ruimas gerokai toliaus nuo sustojanti traukinių); vienas atsakė, kad negaljs, nes reikią eiti dirbti ant naktų, o kitas labai maloniai prisimė; potam išsinekėjus, pasisakė, kad jau suvirš trjis mėnesiai kaip be darbo, trečia diena kaip nieko nevalges, neturjs nei kur pernaktuoti...
Taip prisiartinio paskirtas laikas išvažiuot; išanksto pradėjome bakšą nešti, nors niekie toli buvo, bet užteko; daviau kaippo del biednystės tam vaikiniui vieną markę ir sulipome į paskirtą vagoną; koks buvo vagonas nerašysiu, nes visi žinote Prūsijos IV klasės vagonus; mėš trjis iš Amerikos ir daug ruskių ir Galicijos lenkų grįžo atgal, kurie Hamburge buvo išbrokyti ant akių, ir vienas žydėlis grįžo iš New Yorko, taigpi del akių.
Pradėjo traukinis judėti, o mėš pykstame, kad nėra vietos nei kur gerai atsistoti; tikėjomės, kad iki Berlinui taip bus. Iki Berlinui nuo Hamburgo kaštuoja kelias 5 markes, bet kol nuvažiavome reikėjo sešis kartus persėsti iš vieno traukinio kitan; o kiek vargo turėjome su tuo bakšu! Gerai, kad daugiau vyrų su mumis kartu važiavo, tai padėdavo nunešti iš vieno vagono kitan; kaip kada ir gerai toli reikėdavo nešti.

Ir taip, pėtnyčios naktį apie dvyliklą valandą pribuvome Berlinan. Ant 7-tos val. subatos ryte išvažiavome iš Berlino, bet bakšą atidavėme ant bagažo; mat Berlinie ilgai gulėjome, tai teko surasti žmogus, kuris bent kiek šneka lenkiškai; tai jis mums padėjo išsiųsti bakšą iki Eitkūnų; primokėjome 9 markes.
Nuo Berlino važiuojant žmonių nebetiek daug buvo, tik mėš trjis lietuviai ir du lenkai iš Vilniaus gubernijos; bet tie žmonės daugiau atrodė į lietuvius; vienas sakėsi, kad bent kiek supranta ir lietuviškai.
Išsikabėjus su jais, pasirodė, kad vienas turi „prochodnąją“ iš New Yorko konsulo, o kitas taikėsi eiti be „prochodnosios“; aš tuom tarpu pasiūlinau J. A. gubernską pasportą; jie labai rožiaai pristojto; bet pradėjus vartyti atradome J. A. pasirašyta, delto jie pabijojo imti.
Subatoje visą dieną važiavome be jokio persėdimo. tik vakare apie penkias vienoje stuboį reikėjo stovėti dvi valandas; ant septynių išvažiavė, važiavome iki dvyliklai nakties, ir ant stoties „Turn“ gulėjome ligi keturių nedėlios ryte; iš „Turn“ išvažiavė, ant 7 val. pribuvome „Interburg“; čia vėl reikė persėsti; moteris, kuri su mumis sykiu važiavo nusisukė į Tilžę, o mėš į Eitkūnus ir dešimtą valandą nedėlios ryte buvome jau Eitkūnuose.
Lipant iš vagonų ir einant ant stoties, Prūsijos polimamai pradėjo mus klausinėti: kur einame; dažinojė, kad einame per rubežų, labai aštriai pri-

sakė neprisileisti jokių vadų; pasakė, kad ant stoties prieis ir siūlysias pervėsis per rubežų; būsią duot tokiam „tiesiai per mordą“. Aš turėdamas vieno tokio vado adresą, kurį Kažemėkas buvo indavęs, parodęs policmanams paklausiau: kur toksai žmogus gyvena? Jie pasižiūrėję, nusišypsoje ir pasakė: „tokie žmogaus mėš visai nežinomoje, čia tik slasnai jums sugauti“. Tą konvertą jie pasiėnė su savim, klausdami kur aš jį gavau, potam kur gyvenasi parvažiavęs, sakydami: mėš žiūrėsime, kas jis do vienai, kiek jie žmonių negyva užmuša, o kiek apilpėšia, baisu esą ir pamjšlyti. Aš paprasčiau jų kambario persimainyti apsilvilkimą; senąį bakše padėjau, o su naujuoju ant „smotro“ ėjau; potam gavau nuo jų konvertą J. A. pasportui pasiūsti atgal; paėtas buvo uždarytas, kaipo nedėldienį, tai jie mane įvedė per užpakalines duris paėton ir padėjo su paėtaljonu susikalbėti.
Nuėjus ant stoties, tuoj priešo augštas, riebus vyras, rodydamas tokį-pat konvertą, ką man buvo per Kažemėką induotas, klausdamas: ar mėš turime tokį; jam agentas atrašęs, kad mėš atvažiuojame. Aš paklausiau: koks agentas? Jis taip sunkiai pamjšlijęs pasakė, kad Shnitzeris iš Bostono; jau čia ir pasirodė jo klastumas; bet kaip tik gavo žinioti, kad mėš turime „prochodnąją“, nors aš dar klausiau, ar negalima pereiti, kad bakso konkratytu, bet jis nieko nepasakęš atsitraukė tolyn.

Išsipirkome bilietus nuo Eitkūnų iki kardonui po 15 pfeningų kiekvienam, bakšą padavėme ant bagažo, ir lygiai ant dvyliktos dienn išėjo traukinys į kardoną; pavaziavė apie penkias minutes įvažiavome į spąstus: daugybė saldotų iš visų pusų apetojo traukiniai; tik per vienas duris žmonės leidžia, iš žėdno paima pasportus, „prochodnasias“ ir įstumia didelin kambarin; ten aplinkui aršinos augštumo stalas, žmonės iš lauko pusės stovi prie to stalo, pasidėję čėmodanus, o vidka pusėj darbininkai, kaip skruzdės, taip ir vėlka visokius pundus—mundus; žiūrime, jau ir mūsų bakšą atveža. Kaip suvežė visą tavorą iš vagonų ir žmonės suėjo, uždėrė duris ir pradėjo kratyti; pirmiausiai peržiūrėjo ponškesnius, kurie su gražiai apskritomis barzdėlėmis, kad pirmiaus mat juos paleisti; čielą valandą truko, iki prie mūsų priešo viršininkas, klausdamas: ar turime naujų drapanų; aš atsakiau, kad yra, nes meluoti bijojau, nes nusižiūrėjau, kad nei vieno neperleido neperžiūrėjęs; atidarėme čėmodaną, tame niško nerado draustino; atrisome ir atrakinome didįį bakšą, ir tuoj ant viršaus pasirodė naujų paklodžių; tada pradėjo knistis giliaus, po vieną iščėiupinėdamas; katra tik pasirodė neskalbta, tą paduoda darbininkui, kuris šale jo stovi; išėmė visas drapanas, bakso sienutę ir dugną iščėiupinėjo, ar neđubeltavos; naujšias drapanas nusinešė sverti; už trumpo laiko šaukia mane prie raštines stalo, klausdami: ką mėš darysime su tomis drapanomis ar mokėsim „pošlina“, ar paliksime jiems už „pošlina“, ar grąžinsime atgal; o pirm to man pasisekė bent kiek „intepť“ darbininkui, tai jie sverdami beveik per pusę tų drapanų nuvogė, už kurias nereikėjo mokėti. Aš jau buvau pamjšlijęs palikti užė „pošlina“; bet kaip pasišnekejau su Juzefa, — jai labai gaila buvo palikti, kadangi visos buvo sudovanotos; tai priejės prie tų „ponų“ dasižinojau, kiek reikės mokėti; užmokėjau už tą, taipgi pridėjo pabaudos už slaptą perėjimą rubežiaus 50 kap.; išviso 14 rub. 50 kap. Viršininkas, paduodamas atgal prochodnąją, pasakė: „Na, teper poježđai domoi i živi spokoino“. Pirm to, mokant piningus, pamatė, kad aš turiu daug aukso; sako vienam: „O mnogo imiejet zolota!“ Bet kitas atsakė: „A, pust idiot, on i tak mnogo zaplatil!“...
Pasiėmė drapanas taisaus eiti prie bakso; bet vienas gužiukuotis dar pradėjo klausinėti: kaip einasi Amerikoį; aš jam baisiai perštačiau Amerika, sakydamas kad niekuomet nenorečiau ten begrijti; potam klausė: ar ilgai buvau; atsakiau, kad tik vienus metus, dar pridurdamas, kad nebesitiekėjau gimtinės krašto matyti, ale, kad Dievas davė gauti turtingą pačią, tai su jos pagalba pamatysiu savo tėvynę; ta pasakęs, nuėjau prie bakso padėti sukrauti išdraskytas drapanas.

Tie patis darbininkai, kurie knisosi po mūsų bakšą, taipgi atidavė ir ant bagažo, o mėš nuėjome bilietų pirkti. Buvome mįsliję duoti iš tamožnės telegramą, bet kad buvo nedėlia, tai aš pamjšlinau, kad telegramo skyrinus bus uždarytas; sakome, nuvažiuosime Kaunan, tai išten ir paduosime; delto ir bilietus pirkome tik iki Kaunui.
Iš tamožnės išvažiavome pusę po trijų, o Kaune pribuvome ant šešių vakare; už kelią užmokėjome po 1 r. 50 kap. Kaip telegramas nepaduotas, tai iš Kauno tą nedėlios vakarą nebevažiuojame; taisyomės važiuoti į miestą pernakvoti; bet mums dar neišsikrapštant, prisikabino sargybinis, klausdamas pasporto ir reikalavo atidaryti čėmodaną; turėjome išpildyti jo norą, nors matyt labai norėjo kokios „markės“ nutverti; bet negavo.
(Užbaiga bus.)

T. M. D. reikaluose.

Visi raštai, kaip kuopy taip ir pavienių narių, turi būt siunčiami Literatiskojo Komiteto nariui—redaktoriui šio- mi adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave., Rockford, Ill.

Table with columns: Apyskaita T. M. D. N 1, Pribuvimai: (List of items and prices), Viso pribuvo nuo III seimo iki 1 rugsėjo 1911 metų \$463.34, Buvo likę liuosų pas išidininką (žr. seimo protokolą) 130.96, Tad viso iki rugsėjo \$594.30, Išmokėta per tą patį laiką T. M. D. reikaluose \$470.38, 10% nuošimtis I bertainio \$129.96, Pasilieka išdė T. M. D. iki 1 rugs. 1911 metų \$7663, Išleidimai: (List of expenses and prices).

Jeji nori patikėt į gerą, reikia pradėt gerai ir daryt.
Pagražink kiekvieną praėjusią dieną su geru noru.
Už viską geriau taip pradėti kiekvieną dieną: apmįslyti, ar negalima šiandien parodyti noru visnau žmogū kokį džiaugsmą. Nitscha.

gius balsų (dabar tik teko matyti dviejų europiečių balsai), ir gal jau tasai sumanymas senai būtų likęs įvykintas, ar nebėra kėtų vieni-antriems prisikaisioti tinginiavimu.

Toliaus p. J. Pelėda sako: kad tokios organizacijos, kuri užsiimtų Lietuvoje po liaudį platininti literatūrą — kaip nėra, taip nėra. Kažin jau ar taip? Juk p. J. Pelėda da rodos labai gerai žino ir pamena (nes per porą metų gyvendamas Amerikoje negalėjo pamiršti), kad ir jisai pats su draugais tokį darbą varė po liaudį; tai rodos gerai numano: ar gali Lietuvos jaunimas turėti taip lengvą ir greitą pasisekimą, ar ne? O antra tuomet buvusį dalykų stovį, niekuomet negalima lyginti su dabartiniu; nes tuomet buvo tik pradžia, o pradėti visuomet yra sunkiausia.

Bet kaip prie jo — prie Lietuvos jaunimo prieiti? — klausia toliaus p. J. Pelėda? Nejaugi p. J. P. ir kiti amerikiečiai, porą metų čia pagyvenę, jau taip pamiršta tėvynę, kad jau net nežino, kur ji randasi, ir tą jaunimą, su kuriuo išvieno dirbo?! Negalima dąleisti, kad taip būtų. Visgi da žėdnas žino, kur tėvynė. Čia matomai trūksta tik pas amerikiečius energijos. O tuom tarpu europiečiai, o ypač „Jaunimas“ — argi gali surasti savo brolius, išsisklaidžiusius po plačios Amerikos miestas? Čia lietuvius vieną dieną gyvena vienu, o už nedėlios, mėnesio — vėl kažkuriam krašte. Tuom tarpu europietis visgi ant vietos gyvena. Žinoma, parankiausia būtų siųsti iš Amerikos raštus per tam tikrą fondą kursai tvėrėsi (o gal ir susitvėrės), nes rodos jau per tą fondą ir dabar vedasi visi reikalai su Lietuvos kaimo „Jaunimu“; o jei ir nėra vedami, tai neabejojau, kad šiame dalyke jisai mielai apsiimtų amerikiečiams tarpininkauti. O kaisioti vien kiems, kad vieni dalykai vietoj, kiti ne vietoj — neįsimoka.

Ant galo p. J. Pelėda sako, kad suvis nereikėjo sakyti, jog ant „iškeliavusių rateliečių“ veikty nors kokia svetintaučių intekmė, ir žinąs, net patsai pastebėjęs iš jų laisčių, kad tasai neveiklumas suvis del kitokių priežasčių. Gali but ir tas. Mažiau šiame „Amerike“ mūsų „iškeliavę jaunikiai ir labai „išlinkmą“ gyvenimą veda, (kaip daugumas mūsų brolių ir daro), o gal ir kitokios yra priežastys. Tačiau malonu būtų ir jas išgirsti ir pajudinti klausimą, kaip išgelbėti mūsų jaunuomenę iš neveiklumo. Geidžiama, kad knaudojamą balsų šiame dalyke pasirodytų, tuomet gal greičiau, susikalbėtumėm ir plačiau susitelkę į krūvą, galėtumėm kurkas pasekmingiau veikti. Žinoma, geidžiama, kad dabar ir patis europiečiai netylėtų, nes patogiausias laikas vieniems su kitais susitarus kaip šį sumanymą vykinti, taip ir abelnai sužadinti mūsų visą jaunimą.

P. Maželis.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

Garbi „V. L.“ Redakcija!

Malonėkite man paaiškinti žemiaus paduotus klausimus.

1. Nuo kada žmonės pradėjo rašyti tokiuos raštus, kad jau buvo galima susekti apie ką jie rašė?

2. Ar Kristus mokėjo rašyti? Jeigu mokėjo, tai kokiomis rai-

dėmis ir ar yra raštai Kristaus ranka rašyti?

3. Kokis popežius Mariją Kristaus motiną apskelbė nekaltai pradėta? ir ar tas popežius yra priskaitytas į eilę šventųjų ar ne?

4. Ar yra kokią kitą religiją apart Romos katalikų, kad tikėtų Kristaus motinos nekaltam pradedimui?

Su pagarba Š.—.

1. Kada ir kokiuose metuose atsirado raštas, beveik dar tebėra nenustatyta. Žinoma tik, kad senovės gadyne pirmiausiai raštą pradėjo vartoti egiptiečiai, taip vadinamus hieroglifus. Tai buvo dar labai prastas raštas, kurį daug vėliau istobulino finikiečiai, o graikai jau sustatė gerai skiemenuotą rašybą. Pasaulio giminė ne sykiu atsirado ir ne sykiu išsiplėtojo ir raštas. Taip va, sakoma, kad bene seniausiai bus išrastas raštas chiniečių. Bet Amerikos senoviskoje, dabar jau mirusioje, indijonų civilizacijoje randama vartotas raštas, vadinamas „vampum“: tai įvairūs išpjaustinėjimai (slg. medžių, lenvų ir lazdučių ant dar Lietuvoje seniaus vartotas „birkas“). Abelnai, raštas atsirado prieš Kristų už kokių 4000—3000 metų.

2. Kristus rašyti rodos nemokėjo, nes nieko jis nepalikto parašes, neigi yra kur nors paminėta, kad jis būtų rašęs. Tačiau skaityti gerai mokėjo. Tat neįstabu. Da ir po Kristaus buvo daugelis net karalių, kurie nemokėjo rašyt.

3. Mariją, Kristaus motiną, tūli bažnyčios tėvai pradėjo vadinti nekaltai pradėta dar iš 8-tojo simtmečio. Vienok ilgai šita dogma buvo nepripažinta. Dar 1617 m. popežius Paulius V. viešai uždraudė disputuoti ar už tą dogmą ar prieš ją Tik 1854 m. gruodžio 8 d. popežius Pius IX. viešai ir galutinai apskelbė, jog Marija yra nekaltai pradėta. Popežius Pius IX. dar nėra priskaitytas prie šventųjų.

4. Nekalto prasidėjimo dogmą pripažįsta tik vieni katalikai. Beto į šitą dogmą bešališkai atsineša ir kitos katalikų šakos, (kav. graiko-katalikai, melchitai (arabai), bulgarai, rusinai, maronitai (Turkijoje), syro-chaldiečiai, koptai, armėnai ir ruminai. Jie taip jau prieš šitą dogmą nesiginčija, ir tai delto, kad pas juos nėra aiškiai pripažinta pirmgimtinė nuodėmė, kaip pas katalikus.

Gerbjamasis Redaktoriau!

Gal jus, arba kas iš gerb. skaitytojų galėtų paaiškinti žemiau paduotus klausimus.

1. Grįžtant Lietuvon, ar galima vežtis knygų, kaip ve savo knygynėlį nekalto turinio ir V. Kudirkos raštus?

2. Ką galima vežtis iš drabužių, už kuriuos nereiktų mokėti mui-to; pav. ar galima turėti 2 laikrodėliu, 2 siūtu, ir tt., albumą paveikslių didžiū ir mažų?

3. Ar galima su savim vežtis piningų, daugiau negu reik?

4. Kokios bausmės yra sugrįžusiems?

„Vien. Liet. Skaitytojas.“

1. Galima vežtis su savim didžiausius knygynus, bet jie turės pereiti per cenzūros rankas, ir knygų keleviui rodos praleidami neišduoda, tik paskui į namus jo kaštai iš cenzūros parsinučia. Jei bent kas nedaugelį knygelių baksuke vežasi, tai jeigu kardone oficialiai nusimano, kad jos nedraustinos, tai perleidžia. V. Kudipkos raštų ikšiole

leidžia tik du tomu. Daug knygų turint geriausiai pasiūsti per expresą. Tada tiesiai pereis per cenzūros rankas.

2. Drapanų du siūta galima vežtis, ypač jei vienas dar padėvėtas. Taipjau ir 2 laikrodėliai galima vežtis: vienas sau, kitas dovanai. Kitos smulkmenos: albumai, paveikslai, etc. galima vežtis.

3. Piningų galima vežtis nors milijonus. Bet tada ant rubežiaus kiekvienas viršininkas smylaus, kad keleviis juos „pateptų“. Pagaliau kelionėje gali dar kas paglemžti. Todel geriausiai piningus išsiūsti pirm savęs, kad ir ant savo vardo, o parvažiauvus iš krasos išsiimt.

4. Bausmės pagrįžusioms nevienodos. Kas išbėgo nuo karuomenės, tas gauna mėnesį-kitą patupėt kalėjime, arba paalama vaiskan, jei da nesenas. Galima ir piningais nuo tos bausmės atsi-pirkt. Bet už perėjimą rubežiaus ima iki 2 rub. ir už pragyvenimą svetur be pasporto ima už kiekvienus metus iki 25 rub. Jeigu tačiau kas neturi jokio turto nei bausmės, tai lengviau išsisuka. Šitą bausmę išieškoju jau valsčiaus kanceliarija, kur žino parkeliamusiojo padėjimą. Ant rubežiaus ima tik 2 rub. Vienok, atkartojame, kad bausmės nėra vienodos; tas priguli nuo vietinių valdžių.

K. Bajorūnas, M. Tomkutonis, T. Kairis, L. Matjukas, A. Buras, Homstead, Pa., 128 kp. (nauja).

V. B. Pikutis, A. P. Mulunas, K. J. Čepaitis, P. Gabaris, J. Bendaravičius, A. Šerknas, A. Navickas, R. Brazinskas, P. Pikutis, J. Varanuskas, K. Zolianska, V. Burbulevičius, A. Matukonis, J. Tumasionis, A. Stankūnas, V. Stalioraitis, A. Kudzis, B. Savukas, Pr. Monkelis, J. Jeznas, P. Pavieniai, M. Volungevičienė, Julius Acus.

J. Žemantauskas,
T. M. D. raštinnkaas.

NAUJI RAŠTAI.

Apie moterų ir vaikų ligas.
Kaip jos randas, kaip jų išvengti ir kaip jų išsigdyti. Sveiki ir geri patarimai. (Parasė) D-r. A. B. Stockham. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“. 1911. Pust. 15. Išėjo šie periodiški rašti: „Daugis“ N9, „Laisvoji Žmonija“ N3,

SPIKUČIAI.

Tai bus bent laisvė!
Kada įvyks „sociališkoji revoliucija“? Anot Purvio tuojuos potam, kaip bus išgriausta S. L. A. ir sutverta prie L. S. S. kitas

susivienijimas. Būsiąs didelis mūšys! Tas Purvio „susivienijimas“ apginkluosias visą armiją „ekonomiskai“ ir tada sugrius visas pasaulis. Kas po tam bus? Tada bus laisvė, nes Purvyas ant „savo pasaulio“ viešpataus. Jei kokia, tai da ir Bagočius prie viešpatavimo prileis (jeigu vėl Bostono pactorius jo neareštuos!) O kaip su S. L. A., tai Purvyas gyvenęs savo dienas.

„Kova“ susimylėjo ant ex-sacho. Viename „Kovos“ num. rašo, jog persų ex-sachas Mohamed Ali, prakisęs karę, pabėgęs iš Persijos ir vėl sugrįžęs į Rusiją, kur ir apsigyvenęs. Nežinia už ką „Kova“ padarė tokią ex-sachui loską, jei ji paleido liuosą Rusjon? Viso svieto laikraščiai rašo, jog ex-sachas esąs arba užmuštas arba paimtas nelaisvėn. Bet „Kova“ matyt geriau žino. O kamgi būtų informatorius Kurra!..

„Pasiuntinys“ N9.

Sveikata arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinės žinios iš anatomijos, fizofosijos ir higienos. Rankvedis pradinėms mokykloms ir plačiai liaudžiai žinynas. Sutašė Dr. A. L. Graičunas. Chicago, Ill. Turtas ir spauda „Kataliko“ 1911. Pust. 339 (kopiruota). Audeklo apdaruos.

Kruvina Čenstakavo istorija.
Su 20 paveikslėliu. Parasė kunigas M. Saunoris. Panevėžys. Savo lėšomis išleido A. Petkus. 1911. Pust. 32. Kaina 15 kap. (Prieštuntė iš „Rygos Naujienų“). Išėjo: „Jaunimas“ už rugšėjo mėnesį. „Aidas“ už spalinį.

KRASOS DĒZUTĖ.

A. Butkui: Mielai Tamstą užganėdiname — delto plačiau neapgrokyname apie tuvažiavimą Brooklynan kungieų Tuzo ir Oševskio, kad nieko tikro nežinome, nes mums nei jie patis, nei tie kurie rengė prakalbas, nieko nepraesė. Girdžjom tik pašaliais, kad kun. Varnagiris ant pamokso užsaukęs, tai ir mēs trumpai pamerinėjome. Taigi mēs savo prakalbę atlikom, nes ir pirma prakalbų pagarsinom, ir po prakalbų, kiek tinkama parašėm. Jeigu niekas iš rengėjų mūs daugiau neparasė, nei mums davė žodžio, tai jau čia turite Tam-

Nuo Skausmu Strenose.

kurie daugelyje kartų paeina iš bent kokios inkstų ligos — privalai imti tokias gyduoles, kurios tuojuos veikia ant ligos priezasties ir tą priezastį pašalina.

Severos Gyduoles Inkstams ir Kepenims

yra pasitikimos ir tikros gyduolės, kurių veikmė yra gerai žinoma gydyme įvairiose ligose kepenų, inkstų ir šlapumo organų.

Suteikia veiklumą ir pajiegą apsilpusioms kepenims. Sukelia kepenis prie normališko veikimo. Pataiko suirimus šlapumo organuose.

Neužsiganedijimas.

Svaiguliai, alpuojanti galvos skaudėjimai, deginimai širdies, užkietėjimai, neveiklios kepenys — tai apsiereiskimai kaipo nešėjai nesutrovėjimo, arba dyspepsijos. Jo nusiminimo sesėlis puola ant dangelio žmonių, užsiganedinančių gyvenimu: bet suirimai lengvai pašalinami, jeigu laiku imsi

SEVEROS GYVYBES BALSAMA.
Kaina 75 centai.

Kam Kenteti Skausmus?

Sveikas žmogus turi buti liosas nuo visokių skaudėjimų. Skaudėjimas strėnose, sustingimas raumenų ir sąnarių, uždegimai ir kiti paviršutiniai skaudėjimai, paeinanti ar tai iš renmatizmo, iš neuralgijos, iš suzeidimų, sutraukimų, arba iš nulažimų, reikalauja paviršinio gydymo. Jeigu nori greitos ir tikros pasekmės, tai naudok

Severos Gothardo Alieju.
Kaina 50 centų.

Patariam tikrai, kad pamėgintum vieną bookutę šiandien. Parduodama visose aptiekose ir pas gyduolių perkupčius. Naudojimo budai yra parašyti lietuviškoj kalboj. Persitikrink, kad notų tikrąsias.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

tos jiems padėkavoti už... liurbystę. Kuningų svečių misijos mes niekuomet nepeikėm. Bet už prakalbų rengėjus liurbjus mes nematome reikalo teisintis.

P. Mažeļiu: — Jeigu tik neatlaidžiai dirbsite, jeigu tik lavinsitės per skaitymus stambesnių raštų ir per bandymus plunksnos žurnalistikoje, tai surasite labai plačius veikimo kelius ir pamatyste, ko darbe trūksta. Bandykite!

J. Sliškiai: — 1) V. Kudirkos raštai nėra išleisti nei už 1909, nei už 1910 metus. Jie yra išleisti T. M. D. surengimui ir visuomenės lėšomis. Todėl ištaip prigulintį T. M. D. sąnariai tuos raštus gavo už dyką. 2) Toliaus, kokie raštai yra rengiami, dar tikrai nežinoma. Bet, rodos, bus leidžiami kun. J. Žilinsko surinktieji raštai. 3) Katalinti valdybos nėra už ką. Matomai, Tamstos nesekate atidžiai, kas jos buvo ir yra pranešama per organą. Reikia atidžiai sekti, tada matysis visas T. M. D. darbas. 4) Straipsnelį atspausdinsime. Malonėkite rašinėti žinutes.

J. P. Žiurksū: — Už žaidimus — acia. Kitas straipsnelis „Amerikos civilizacija“ netilps, nes žinutė apie tą laidojimą milijonierių katino pas mus senai jau buvo išspausdinta.

ŽODIS VISUOMENEI.

Šiuomi pranešame visuomenei, kad, jei kas nori apretūrėti žingeidžią knygą, Jubilėjinį „V. Liet.“ Numeri, kuriame telpa 62 paveikslai ir 58 straipsniai įvairaus turinio — beabstraktika ir eilės, tai turi gauti du nauju „Vien. Liet.“ skaitytoju ateinančioms metams ir prisiūsti \$4 Money Order į redakciją. Už tati gaus augščiau paminėtą knygą. Neįstengiantieji gauti du nauju skaitytoju „V. L.“, tegu prisiūnčia 50c 2-centėmis markėmis ir taiposgi gaus tą indomią knygą. Lauksime užsakymo.

J. J. Paukštis ir Co.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

ŽODIS SKAITYTOJAMS

Gerbiamieji „Vien. Lietuvninkų“ skaitytojai, kurių prenumerata yra jau pasibaigus ir kurie aplaikięte paragavimo korteles, malonėsate atnaujinti, nes kitaip priverstė būsime sulauklyti siuntinėje laikrašty. Tie gi, kurie esate užsirašę su dovanomis Atlasu, malonėkite dar truputį palaukti ir netrukdyti administracijos su užklausimais. Kaip bus gatavas, tai pranešime per laikrašty.

Permainydamį adresą, visnomet parašykite aiškiai vardą, pavardę, numerį, gatvės vardą, miesto ir valstijos vardus. Pirmą pažymėkite seną, paskui gi naują adresą.

„V. L.“ administracija.

25 METŲ SUKARTUVIŲ JUBILĖJUS!

Drangvėstis Sv. Juozapo, sabatoj., 21 spalis (Oct.) 1911 m. salėje po No. 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Apsaikiėjimas prasidė 6:30 val. vakara. Įlanga draugystės, taipgi ir visuomenė — dovanai; tiktai padėjimas drapanų 10c.

Drangvėstis Sv. Juozapo, iš Brooklyn, pergyvenus 25 metus nuo usidėjimo parengia iškilmingą apsaikiėjimą su prakalboomis ir pasilinksminimais, tai yra balium.

Meliningai užkviečiame visas draugystes ir visuomenę iš Brooklyn, New York, Maspetho Blissvilles ir aplinkinių vietų. Pribuvę išgersite nuo guodotinų kalbėtojų daug naujų ir akvyv dalykų; teipi išgersite ir linksmy, jausmingų dainėlių, kurias choros. Po tam bus balium. Po vadovyse p. V. Retekevičiaus griež lietuviškus šokius.

Vardan Drangvėstis Sv. Juozapo Komitetas.

„PROGRESO RATELIO“ NARIŲ ATIDZIAI!

Zinote visi, kad pereitime paskutiname susirinkime buvo nutarta sekandiam sezone rengti prelekeijas-paskaitas ir skaityt referatus.

Delei to užkviečiame visus narius atsilankyti į susirinkimą, kuris atsišaus 13 d. spalinio, t. y. ateinančioje pėntojoje 8 val. vakara p. Draugelio svetainėje po num. 73 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PERSIKĖLIAU.

Šiuomi pranešu visiems savo pažįtamiems, kad aš savo dirbtuvę perkėliau nuo 80 Union ave., Brooklyn, N. Y. į 7011 — 18th ave., Bath Beach, N. Y. Reikale krepkiškas pas savąj. Vaziuojant reikia imti elevatori nuo Delancy st. iki Myrtle ave. nuo ten pėrsimaišyti ant City Line iki Bridge st. ir imti C. B. iki 18th Ave. o nuo ten tik 4 blokal.

Su pagarba Ant. Zukauskas.

REIKALINGA

geras teisingas vaikas apie 15 ar 16 metų, dirbti aptiekoje. Kalbantys lietuviškai ir interesuojantis išmolti bussines, atsišauk ar rašyk: Musgraves Pharmacy, Providence Square, Scranton, Pa. (41)

PERSIDIRBĘ ŽMONĖS.

Daugumas darbo žmonių serga nuo persidirbimo, nors patįs to nesupranta. Jie dirba iš dienos į dieną sunkų fizišką ar protišką darbą dagi tada, kada jiems būtina reikalingas pasilsis. Nėra vai palengva nusilpsta, raumenis nužudo savo tamprumą, apetitas dingsta. Tūli jų bando pasistiprinti alkoholiniais geriais, kas dar blogiau veikia. Jie nežino, kad nesilpninti reikia pilvas, bet sudrėpinti taip, kad jis galėtu atsakomai maistą suvirškinti; reikia sustiprinti nervus, kad jie išlaikyti galėtu visokius susijudinimus; reikia išvalyti kraujas, kad jis galėtu gerai cirkuliuoti. Reikia vartoti Triner's American Elixir of Bitter Wine, kurs geriausiai reguluoja visus virškinamuosius organus. Visose pilyvo, kepenų, žarnų ir nervų ligose nėra geresnio vaisto, kaip kad Triner's American Elixir of Bitter Wine. Visose aptiekoje. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

20 Metu Senas Laikrasztis „LIETUVA“

Išėina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikrasztis „Lietuva“, 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštiniukų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos. Amerikos ir viso pasaulio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatriškų, bižniškų, ir kitokių draugystė.

„Lietuvos“ prenumerata:

- Suvienvyose Valst. Šiaurinės Amerikos: Metams \$2.00, pusė metų \$1.00.
- Kanadoj ir Meksike: Metams \$2.50, pusė metų \$1.25.
- Rusioj, Lietovj ir kitose užrubežinėse vlespatytėse: Metams \$3.00, pusė metų \$1.50.

Užsirašyti „Lietuvą“ galima kiekvienne laike. Užsirašant „Lietuvą“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojau, o gausi viena „Lietuvos“ numerį ant paštuose dykai.

„Vienybės Liet.“ išleistu knygu Katologas.

Adomas Mickevičia	15
Ar socialistas gali būti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos knygelė	10
Apie kūno išlaviniimą	15
Albumas lietuviškas, parodos Pažiunje 1900 m.	40
Apieka Dievo (Aprašymas iš padavimo XVIII amžiaus	50
Baltrus Turazeris. (Drama trijuose veiksmuose	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykšėjų šilėlis	20
Darbininkų kalendorius 1904 m.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsiereiškimuose)	15
Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genavaitės	50
Guđri našlė. (Juokažaislė dvijuose veiksmuose)	15
Ggūtė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Grandaus Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozophijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apsaka mūsų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Istorija katalikų bažnyčios	\$1.00
Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos)	10
Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsiereiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Iš kėmkė sociališkių sanlygų ant visų kultūros šakų	15
Intėkmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Auglijoje	10
Jonas Kriktytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Juozapas Koniusėvskis arba kanikinimas Unijotų	25
Kabalas	10
Kėkštų Simas. (Apsaka iš ūkininkų gyvenimo	10
Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose)	25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur mūsų išganymas?	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Kolektas mionų apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsišvesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmoniems išsiluosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygolė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija Knyga I	\$1.50
Apdaryta	\$2.00
Lietuvos Istorija. Knyga II	\$1.50
Apdaryta	\$2.00
Abi drūtai apdarytos į vieną tomą	\$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	\$1.50

Apdaryta	\$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	\$1.75
Apdaryta	\$2.25
Abu tomai apdaryti į vieną	\$4.25
Lietuviškos dainos iš visur surinktos	\$2.00
Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Mūsų Dieleš. (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokalinėius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis	50
Našlaitė. (Apsaka eilėmis)	50
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveiksiai (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Girūdata. (Apsaka eilėmis)	20
Puota — Nusiktas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos)	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgas. (Romas)	\$1.00
Palocius ežero duguose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Sausio devinta	15
Svedų liudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Šviesa Dievo dienos tamsybėje	35
Tamsybės Guolis	15
Užsistanaik ant to gerai	10
Vargdieniai. (Apsaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose)	30
Valkata	10
Vilkų Lidzas. (Apsaka iš Kryžiuočių laikų)	35
Vytaute prisieka. Paveiksias, didumas 27x21½	30
Vienybės Lietuvninkų 25 metų sukdaktuvių — Jubilėjinė knigėle (su 57 paveikslais)	50
Zemių dulkės. (Labai akvya apysaka)	50
Zenybos Paikių Miko	10
Žmogus. (J. Akuratero apysaka)	15

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sli-daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma-pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ZEMPLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

Šiuo adresu:
J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda ant 64 Grand st. 3 viršų plytinis namas ir krautuvė (storas) už \$8000, innokant \$3000 iš sykio. Atgabena randos \$90 į mėnesį. Savininkas gyvena ant pirmų lubų.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslių Amerikoje.

Užlaikome visokių gatukų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios modos. Įstatk užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Įportyti iš visų šalių svieto, specialiaškai turime padarg daug Lietuviškų Ilustracijų dėl Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Prašėkų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsilimat arba norit užimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos sukūktis prie:

American Film Exchange
A. T. Račiūnas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras
A. Szlupciete-Jankanckiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.

Karietos laidotuviems, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, krepkiškas reikale.

120 Grand str., BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market.

Daktaras
Jonas J. Kaškiecius

Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagelbsti prie gindymo.

VALANDOS: Nuo 9—12 ryt, nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

—AGENTURA—

Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVIŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokia klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsišaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežius.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTES — malonekit atsilankyti mūsų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valanos:
šioikioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, Y. N. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Darom daviernastis, išjieskom dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunciame potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalnus dėlėl žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą riską darom su Konsulio palludijimu.

Užsilimame provomis Europiškomis ir Amerikoniskoms iškolektavojime mokesčių.

Priimam pinigus dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo sugražinam.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikrasztis Amerikoje. Įkurts 1886 mete. Išėina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinoja metams \$2.00, pusė metų \$1.00. Užrubežiuose prekinoja metams \$3.00, pusė metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikiets baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

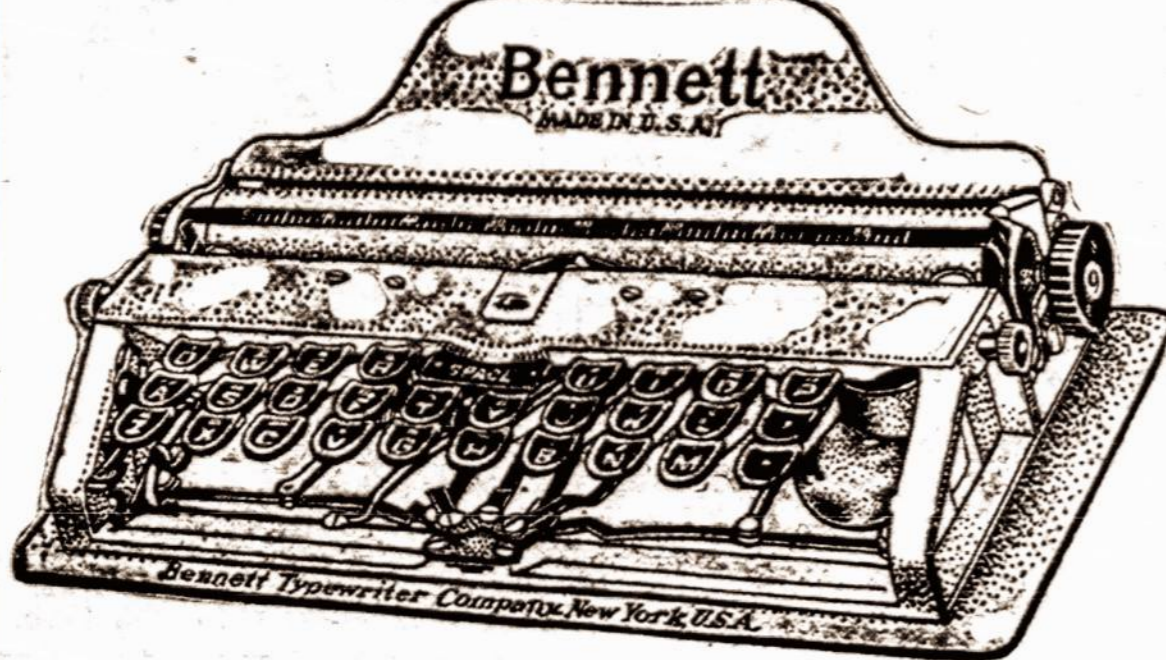
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujaušo išradimo drąkuojama mašina ir drąkuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierių 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus.

J. J. Paukštis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo. ISZSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas. HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas. PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS.

PRIEŽASTIS IŠGYDYMŲ: 1. DEL TO—Kad jį neskydinti metoda likos naudota suviršum per 25 metus, o teip vadinami išsiveržimo specialistai naudoja ir seka paskuu jį.

Pasikalbėjimas ypatingai ar per pačta. Atsiųsk adresą, o prisiusime knygtut su abrozėliais apie išsiveržimą.

Dr. Alex. O'Malley, Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KŪNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliundli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą.

VILKU LIZDAS

Apsysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulie tuvinta A. Vėgelės. Pust. 117. Kaina 5 c.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Telephone 1070 R. Vienotinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint. Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą: 103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New York'e savo namus vertės \$40,000.00.

ATSISAUKIMAS Į DRAUGYSIŲ BASTININKUS.

Prisių draugysių raštiniškai teikisės prisijeti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu: J. A. Kavaliauskas, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

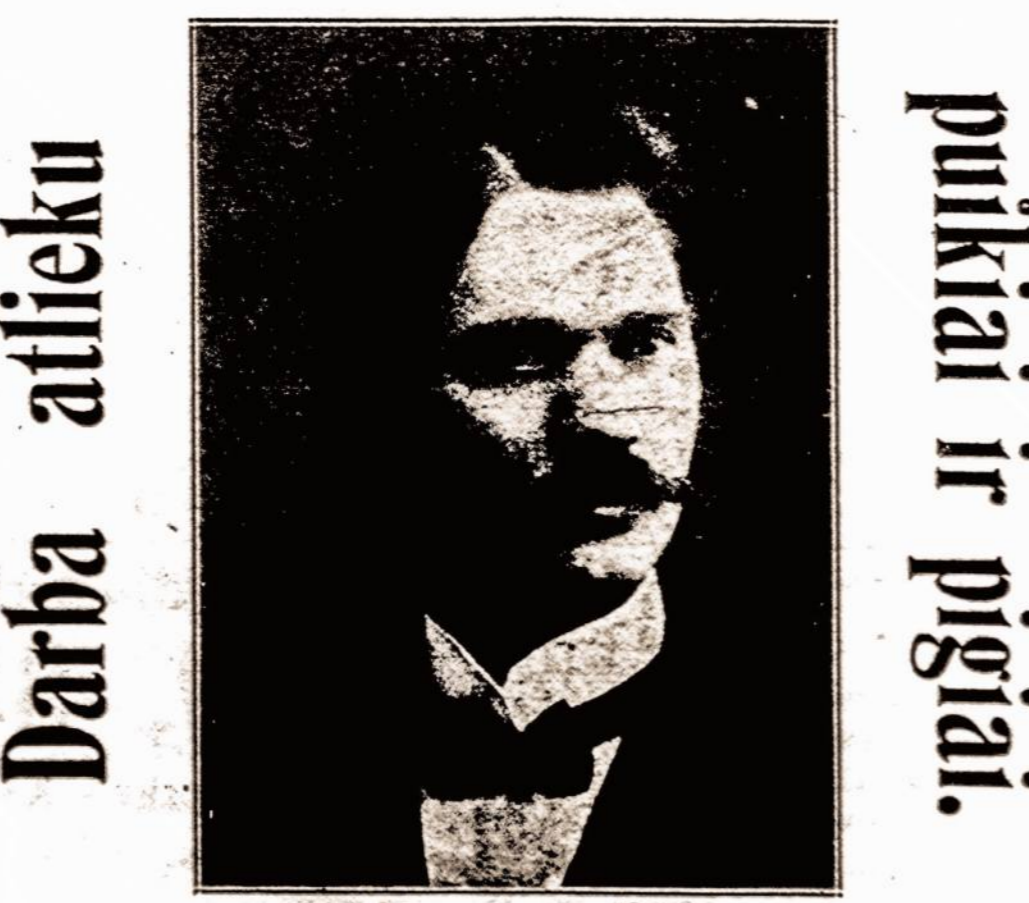
Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgadinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija?

EMIGRANTŲ SELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas, 350 Newark str., Hoboken, N. J.; Prof. sek. J. A. Kavaliauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.; Fin. sek. J. Jukelis, 915 Clinton st., Hoboken, N. J.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Malorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

G. BENSON, 328 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

ILIUSTRUOTAS KATALOGAS DOVANAI,

kuriame rasite iliustracijas visokių puikiasių Laikrodėlių; kaipu tai, brangių Phonograpų, navatinių Žiedų, Stereooskopų ir Žiaronų.

M. K. Wilkewich, 3225 So. Halsted St., Dept. V. Chicago, Ill.

Seniausias Bankinis Namas Brooklyn'e ir New York'e. SU KAUCIJA SUDĖTA VALDŽIOS KASOJE \$100,000.00. A. Grochowski & Co. L. W. SCHWENK, Savininkas.

PANAŠIŲ bankinių namų yra dang ir Valdžia Steito New York remdamosi ant pereitų liudnų datyrimų įvedė naują tiesą, pagal kurią visus tokius bankinius namus paėmė po savo Valdžišką priežiūrą ir dėl apgynimo žmonių reikalų, pareikalavo idant kiekvienas tokis bankas sudėtų kauciją grynais pinigais.

Feeling "Fit" Every Day

Dr. Richter's Pain-Expeller advertisement with image of a person and text describing its benefits for various ailments.

Geografijos Vadovėlis advertisement for a geography textbook by J. J. Paukštis & Co.

THE LACKAWANNA advertisement for coal and anthracite, including contact information for George A. Cullen.

P. BUTKUS LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER) advertisement with a portrait and contact details.

ZMIJEJCZNIK advertisement featuring an image of a man with a snake and text about liniment.

Julian Czupka, Advokatas ir Notary Public advertisement with office address in Scranton, Pa.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko advertisement for a hotel in Wilkes-Barre, Pa.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura advertisement for a travel agency in Plymouth, Pa.

Bischoff's Banking House advertisement with an image of a ship and contact information.

Advertisement for Albertas G. Groblevskis, a doctor, with text about his medical services.

Advertisement for Petra A. Draugelis, a doctor, with office address in Brooklyn, N. Y.

Portrait of a man, likely related to the travel agency advertisement.

Rusiskos ir Turkiškos PIRTYS advertisement for a bathhouse in Williamsburgh, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00 advertisement for a typewriter with an image of the machine.

Advertisement for Albertas G. Groblevskis, a doctor, with office address in Plymouth, Pa.

LAIMINGOS DIENOS advertisement with an image of a handshake and text about health and success.

Katalogas Visiems Dykai! advertisement for a catalog in Chicago, Ill.

MOKINKIMĖS PATYS advertisement for a school in New York City.

J. J. PAUKŠTIS & CO. advertisement for a printing press in Brooklyn, N. Y.

Nepamirskit Tautiško Namol advertisement for Razutis & Dixon in Brooklyn, N. Y.

Advertisement for N. L. SAVAY, Advokatas, with office address in New York, N. Y.

Advertisement for P. Mikolainis, with office address in New York City.

Advertisement for GAIL & AX, featuring the 'NAVY' brand logo.

ADVOKATAS VIKTORAS E. GARCAS advertisement with office address in New York, N. Y.

Jona Kulboka advertisement for a doctor in Brooklyn, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC advertisement with address in Philadelphia, Pa.

Advertisement for N. L. SAVAY, Advokatas, with office address in New York, N. Y.

NAVY advertisement for G. W. GAIL & AX, featuring a pack of cigarettes.

Rusiskai Amerikoniszka Linija advertisement with a table of fares and contact information.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. advertisement with a portrait and contact details.

Joseph Topilis & Co. advertisement with office address in Brooklyn, N. Y.

Advertisement for The American Tobacco Co. featuring the 'NAVY' brand.

Advertisement for Antanas Stašauskas, a doctor, with office address in East Plymouth, Pa.

JOHNS S. Lopatto, Attorney and Counsellor-at-Law advertisement with office address in Wilkes-Barre, Pa.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL. advertisement for a doctor with various medals and contact information.